

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО**

Факультет іноземних мов

Кафедра англійської мови та методики її навчання

К В А Л І Ф І К А Ц І Й Н А Р О Б О Т А

**на тему: Застосування скафолдингу в навчанні усного
мовлення учнів старших класів закладів загальної середньої
освіти**

Здобувачки 2 курсу групи 2 МСОА
Галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальності 014 Середня освіта
Предметної спеціальності 014.02 Середня освіта (Англійська
мова та зарубіжна література)
Спеціалізації 014.021 Англійська мова та зарубіжна література
Додаткової спеціалізації 014.022 Німецька мова та зарубіжна
література
Освітньо-професійна програма Середня освіта (Мова і
література (англійська, німецька))
Біленької Марини Олександрівни

Використання чужих ідей, результатів і текстів мають посилання на відповідне джерело	Науковий керівник Глазунова Тамара Володимирівна , кандидат педагогічних наук, доцент
--	---

(підпис) (ініціали, прізвище здобувача)

Розширена шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Голова комісії _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

Члени комісії _____ (підпис)	_____ (ініціали, прізвище)
_____ (підпис)	_____ (ініціали, прізвище)
_____ (підпис)	_____ (ініціали, прізвище)

м. Вінниця – 2024 рік

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УСНОМУ МОВЛЕННІ СТАРШОКЛАСНИКІВ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ СКАФОЛДИНГУ.....	7
1.1. Навчальний скафолдинг та його види.....	7
1.2. Зміст компетентності в говорінні та етапи її формування.....	16
1.3. Зміст компетентності в аудіюванні та етапи її формування.....	22
Висновки до розділу I	27
РОЗДІЛ II. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ УСНОГО МОВЛЕННЯ СТАРШОКЛАСНИКІВ З ВИКОРИСТАННЯ СКАФОЛДИНГУ	29
2.1. Комплекс вправ для формування компетентності в усному мовленні з використанням скафолдингу.....	29
2.2. Практична перевірка ефективності розробленого комплексу вправ для формування компетентності в усному мовленні учнів 10 класу.....	51
Висновки до розділу II.....	60
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	61
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	63
ДОДАТКИ	71

ВСТУП

Головною метою вивчення іноземної мови в школі є навчання комунікації. Відповідно, учень має оволодіти чотирма основними мовленнєвими вміннями: читанням, аудіюванням, письмом і говорінням. Ця ж мета відображена у Програмі [8], проте вона далека від свого практичного втілення. На практиці ми бачимо, що переважна кількість учнів не вміють спілкуватися. Свою думку можуть висловити лише окремі учні.

Проблема набуття мовленнєвих умінь виникає з різних причин. Одна з них полягає в тому, що навчання англійської мови в українських школах зводиться до розвитку вміння читання та виконання граматичних вправ. Навчання аудіювання проводиться епізодично з метою тестування цього виду мовленнєвої діяльності. Навчання писемного мовлення, здебільшого, зводиться до виконання письмових вправ. Навчання ж усного мовлення позбавлене спонтанності і здійснюється у формі заучування текстів напам'ять та їх переказу з деякими змінами. На уроках переважає рідна мова, а іноземна рідко використовується для спілкування. Але, на мій погляд, основною причиною невміння учнів говорити є те, що вчителі не надають необхідних опор в процесі навчання говоріння, ігнорують етапність у формуванні цього виду мовленнєвої діяльності і, як наслідок, дають непідготовленим учням, завдання скласти діалог у певній ситуації. Тож, пропускаючи етап формування мовленнєвих умінь, вони відразу переходять до етапу їх розвитку. Як наслідок, школярі беруть діалог з Інтернету або, в кращому випадку, самостійно його складають, вчать напам'ять і демонструють перед класом.

Вирішення проблеми забезпечення учнів необхідною підтримкою на етапах формування та розвитку мовленнєвих умінь ми вбачаємо у послідовному використанні скафолдингу – вербальних та смислових опор з поступовим їх усуненням.

«Скафолдинг — це процес, який дає можливість дитині вирішити проблему, виконати завдання чи досягти мети, яка знаходиться за межами його

особистих можливостей» [2]. Використовуючи цю технологію, вчитель допомагає учневі засвоїти матеріал, який йому не під силу опанувати самотійно. При цьому вчитель може використовувати різні види підтримки (надання підказок, використання піктограм, підставних таблиць, зображень, схем) для управління мовленнєвою діяльністю та надання впевненості учням. Важливо зазначити, що підтримка повинна поступово згасати, щоб згодом учень міг самотійно продемонструвати свій успіх.

Саме такі опори найкраще ілюструють метафору «будівельних риштувань» у навчанні. Без них арка не триматиметься, доки не буде добудована повністю. Цю підтримку позначають метафорою «будівельних лісів», або «підпорок». Що краще учень опановує нову навичку або знання, то менше він потребує цих «підпорок», і врешті-решт вчитель зовсім усуває їх.

Вивченню питання використання скафолдингу у навчанні іноземних мов присвячені праці багатьох дослідників.

Джером Брунер підкреслював важливість використання підтримки під час навчального процесу, щоб зробити його більш продуктивним і оперативним. Аналізуючи труднощі, з якими стикалися учні, намагаючись розвинути свої мовленнєві уміння, дослідник дійшов висновку, що студентам вдасться успішніше розвивати розмовні уміння за допомогою скафолдингу. Австралійська лінгвістка Дженніфер Гаммонд теж аргументує важливість застосування скафолдингу у навчанні та викладанні. О. Лисицька наголошує на важливості застосування скафолдингу з використанням Інтернет-ресурсів, а Н. Герцовська – для організації самотійної роботи студентів у вивченні англійської мови. Донато Річард досліджував питання скафолдингу та акцентував свою увагу на важливості соціальної взаємодії між учнями, підтримки один одного у вивченні мови. Вуд, Брунер і Росс розглядали концепцію скафолдингу в контексті навчання, що вплинуло на розвиток скафолдингу в мовній освіті. Проте попри згадані дослідження питання використання скафолдингу в навчанні усного мовлення все ще залишається невирішеним як у теоретичному, так і практичному планах.

Таким чином, в рамках даної дипломної роботи ми розглянемо поняття скафолдингу, його види, етапи, переваги та проблеми, пов'язані з його застосуванням. Розкриємо цінність використання опор та необхідність їх використання в навчальному процесі для активізації розвитку мовленнєвих умінь.

Об'єктом дослідження є процес формування усно мовленнєвої компетентності з використанням скафолдингу на уроках англійської мови.

Предметом дослідження виступає вплив використання скафолдингу на формування та розвиток умінь усного мовлення на уроках англійської мови.

Мета дослідження полягає в:

- 1) обґрунтуванні важливості використання скафолдингу в навчанні усного мовлення;
- 2) розробці різних видів вербальних та невербальних опор для навчання усного мовлення;
- 3) розробці методики навчання усного мовлення учнів 10 класу загальноосвітньої школи з використанням скафолдингу;
- 4) перевірці ефективності розробленої методики навчання усного мовлення учнів 10 класу із застосуванням скафолдингу у ході пробного навчання.

Виходячи з мети дослідження та для її вирішення були визначені такі **завдання**:

- 1) проаналізувати важливість використання скафолдингу для розвитку мовленнєвих умінь у навчальному процесі;
- 2) описати етапи навчання скафолдингу;
- 3) конкретизувати етапи навчання діалогічного мовлення та аудіювання;
- 4) визначити місце аудіювання в навчанні діалогічного мовлення;
- 5) підготувати комплекс процесуальних вправ для розвитку усно мовленнєвих умінь учнів 10 класу загальноосвітньої школи;

- б) перевірити ефективність запропонованої методики у ході пробного навчання.

Наукова новизна дослідження полягає у тому, що вперше при розробці вправ було поєднано два підходи: «знизу-вгору» та «згори-донизу» при навчанні діалогічного мовлення в поєднанні з використанням різних видів скафолдингу.

Практичне значення отриманих результатів дослідження полягає у розробці, апробації та впровадженні комплексу вправ для формування компетентності в усному мовленні з застосуванням скафолдингу.

Апробація результатів дослідження. Основні положення, результати та висновки дослідження обговорювалися та отримали позитивну оцінку під час виступів автора на науково-практичних конференціях різного рівня: «Актуальні проблеми лінгвістики та методики викладання іноземних мов у закладі вищої освіти та школі» (Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, 2024 р.), XXII міжнародна студентська інтернет-конференції «Мова, освіта, культура: інтеграційні тенденції в сучасному світі (Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, 2024 р.), Всеукраїнська науково-практична конференція молодих науковців і студентів «Філософія, філологія, культура, освіта: слово молоді» (Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка, 2024 р.), «Актуальні проблеми філології та методики викладання іноземних мов у сучасному мультилінгвальному просторі» (Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, 2024р.), VIII Всеукраїнська наукова інтернет конференція «Діалог мов і культур у сучасному освітньому просторі» (Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, 2024р.).

Структура роботи: вступ, 2 розділи, висновки, список використаної літератури, додатки.

РОЗДІЛ І. ТЕОРЕТИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УСНОМУ МОВЛЕННІ СТАРШОКЛАСНИКІВ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ СКАФОЛДИНГУ

1.1. Навчальний скафолдинг та його види

На сьогоднішній день англійська мова використовується у багатьох сферах, таких як освіта, бізнес, туризм та багато інших. Суттєвою характеристикою використання англійської мови є спілкування та те, як люди в усьому світі обмінюються інформацією. Проте у школах виникають певні труднощі при навчанні розмовної мови. Учні не в змозі застосовувати набуті теоретичні знання з мови на практиці. Вони бояться говорити, а інколи просто не можуть розмовляти англійською мовою через мовний бар'єр. Мовний бар'єр – це труднощі психологічного характеру, що виникають при спілкуванні. Існують різні шляхи подолання мовного бар'єру, серед яких, важливе місце посідає техніка «скафолдингу» [59].

Вперше концепцію скафолдингу запропонував американський психолог та педагог Джером Брунер. У своїх працях він зазначив, що за допомогою даної техніки вчителі допомагають учням впоратися із завданнями, що не під силу виконати самостійно. Відповідно до цієї концепції, вчителі більше виконують роль фасилітаторів та лише полегшують виконання завдань, які учні вважають занадто важкими і не можуть виконати самостійно.

У перекладі з англійської «scaffolding» означає «риштування». Даний термін подібний до терміну, що застосовується у будівництві. Риштування – тимчасова конструкція, яку застосовують будівельники для конструювання арок, і як тільки арка може стояти без будь-якої допомоги, риштування усувається. Вчителі застосовують різні види вправ, інструкцій, підказок, таблиць, аби сприяти легшому засвоєнню учнями нового матеріалу. Проте варто зауважити, що підтримка учнів повинна поступово згасати для того, щоб діти могли з часом самі виконувати те, що спочатку було їм не під силу. Коли

стає помітно, що учні можуть самостійно застосовувати мовний та мовленнєвий матеріал, вчителі поступово починають усувати підтримку. Коли студент демонструє високу самостійність, скафолдинг більше не потрібен [38]. Головне завдання скафолдингу - розвинути в учнів впевненість у своїх силах та засвоєнні нової інформації. Також не менш важливо зробити учнів незалежними у виконанні завдань.

Американський дослідний П.Бенсон зазначає, що «Скафолдинг – це, фактично, міст від того, що учні вже знають, до того, що вони ще не знають. Якщо скафолдингом керувати належним чином, він діятиме, як активатор, а не як блокатор» [12]. Суть скафолдингу полягає в тому, що вчитель за допомогою різнопланових завдань та інструкцій допомагає та скеровує учня до відкриття нового матеріалу, спираючись на його власний навчальний досвід. [12]

Існує чимало різних класифікацій скафолдингу. Аїда Валкі пропонує шість різних типів “риштувань” для використання у навчанні іноземних мов:

1. Моделювання («modeling»).

Моделювання є ефективним засобом навчання, який дуже часто використовують вчителі. Учням надають чіткі приклади того, що вони повинні наслідувати. Вчителі чітко показують, як виконувати завдання, і заохочують учнів впевнено виконувати подібні дії. Завдяки наданню зразків виконання завдання та підказок, моделювання усуває розчарування в навчальному середовищі, тривогу і розгубленість, що є негативними факторами, які заважають навчанню. Моделювання створює в учнів задоволення від навчання і стимулює їх до кращих досягнень. Мета моделювання полягає в тому, щоб розвинути розуміння змісту, щоб пізніше учні могли адаптувати завдання для особистого використання.

2. Поєднання («bridging»).

Використання попередніх знань учнів має сприятливу роль у навчанні. Коли вчителі активізують попередні знання учнів для ознайомлення з новим матеріалом, залучення учнів і розвиток критичного мислення

посилюється. До прикладу, можна використовувати K-W-L діаграми — це графічні органайзери, які допомагають учням систематизувати інформацію до, під час і після вивчення розділу чи уроку. Їх можна використовувати, щоб залучити студентів до нової теми, активізувати попередні знання, поділитися цілями розділу та контролювати навчання студентів. Наведемо приклад такої діаграми.

K (know)	W (want to know)	L (learned)

У діаграмі K-W-L є три стовпці. Стовпець «K» є першим і відображає те, що студенти вже «знають» про тему. Стовпець «W» йде другим і запитує студентів, що вони «хочуть» знати про тему. Нарешті, у колонці «L» студентів запитують: «Чого ви навчилися?» Значна роль відводиться використанню посібників з передбачення (Anticipation guides), оскільки вони залучають усіх учнів до вивчення нової інформації, спонукаючи їх критично осмислити те, що вони знають або думають, що знають, про тему, і про те, як їхні думки зберігаються або змінюються після того, як вони дізнаються більше. При цьому посібники з передбачення ставлять за мету навчання говоріння навіть для тих студентів, які спочатку можуть не бути зацікавленими в цьому.

3. Контекстуалізація («contextualizing»).

Контекстуалізація означає мовленнєву діяльність, коли вчитель надає відповідну ілюстрацію, щоб поєднати щоденне мовлення студента з його академічним мовленням. Для цього вчителі повинні представляти мову в контексті. Коли мовленнєві засоби поміщають у змістовний контекст, учні мають можливість краще їх запам'ятати. Мета контекстуалізації спрямована на те, щоб зробити вивчення мови більш зрозумілим для учнів. На цьому етапі вчитель може включити мову в сенсорний контекст, використовуючи малюнки, фільми або інші автентичні матеріали, щоб зробити мову доступною та привабливою для учнів.

4. Побудова схеми («schema building»);

Побудова схеми інтегрує нову інформацію в уже існуючі знання, щоб допомогти учням розпізнати смислові зв'язки між ними. Виконуючи мовленнєву діяльність, учні бачать ці зв'язки та намагаються застосувати свої попередні знання до нових значущих контекстів. Базові знання учнів про тему відіграють значну роль у розумінні нової інформації. Даний тип скафолдингу подібний до типу «поєднання». Виходячи із характеристики даного типу скафолдингу, вчителі можуть застосовувати наступні види вправ: «мозковий штурм» (brainstorming activities), порівняння та протиставлення, використання вправ, пов'язаних із графічними органайзерами. До прикладу, можна використовувати Т-діаграми (T-chart), які можуть слугувати як підтримка при навчанні діалогічного мовлення. У вигляді таблиці вчителі демонструють план, який діти використовують при спілкуванні з своїми партнерами. Також можна використовувати завдання «Подумайте в парах» («Think-pair-share»), де вчитель дає учням запитання для обмірковування спершу самостійно, а потім для обговорення разом із партнером. Коли учні закінчують обговорення, вони діляться своїми відповідями та міркуваннями з класом.

5. Повторне пред'явлення тексту («re-presenting text»);

Інколи учні можуть не зрозуміти опрацьований матеріал, тому завдання вчителя полягає у тому, аби розробити вправи для пояснення, завдання із взаємодією учнів між собою, групові обговорення. Якщо один учень не зрозумів, то не означає що решта теж. Створення вагомих залучень у класі призводить до потужного навчання. Комунікаційна діяльність між учнями допомагає шукати способи побудови сенсу та сприяти їхньому розумінню, веде до розвитку комунікативної компетентності та засвоєння мови. Завзяті вчителі знають, що їх роль полягає в тому, щоб заохочувати учнів до активного навчання, тому вони намагаються підтримувати мотивацію учня, ставлячи запитання або пропонуючи їм створювати діалоги. Наприклад, проведення обговорень є оптимальним шляхом для вдосконалення комунікативних навичок.

6) Розвиток метапізнання («Developing metacognition»).

Метапізнання тлумачиться як «здатність контролювати свій поточний рівень розуміння та вирішувати, коли він неадекватний». Ця стратегія використовується вчителем, щоб розвинути мисленнєві здібності учнів у вирішенні проблеми [56], [60]. З цією метою вчителі можуть використовувати техніку «думки вголос» («Think aloud»). Приклади запитань, які учні можуть поставити собі під час роздумів вголос, подані нижче:

- Що я вже знаю про тему?
- Чого я сподіваюся навчитися?
- Чи розумію я щойно почуте?
- Що ще я можу зробити, щоб краще зрозуміти текст?
- Яку нову інформацію я дізнався?
- Які моменти були найважливішими? [58]

Також варто зазначити і про інструктивний скафолдинг, при якому вчителі дають чіткі та зрозумілі інструкції, що логічно відображають послідовність та алгоритми виконання завдань. Не менш важливо обирати відповідні завдання, які відповідають цілям навчальної програми, цілям курсу та потребам учнів; враховувати досвід і попередні знання дітей, щоб оцінити їхній прогрес – занадто легкий матеріал швидко їм набридне і знизить мотивацію. З іншого боку, надто складний матеріал може також знизити рівень інтересу учнів. Не варто забувати про заохочення та похвалу, контроль прогресу учня за допомогою зворотного зв'язку (крім оцінки з боку вчителя, слід використовувати само - та взаємо оцінювання, що допоможе учням усвідомити свої досягнення та прогалини у знаннях). Приємне, безпечне та сприятливе навчальне середовище, коли учні вільно висловлюють свої думки, не боячись негативних оцінок з боку вчителя та однокласників, спонукатиме їх до “експериментування” з мовленнєвим матеріалом та активної мовленнєвої діяльності.

Використання “скафолдингу” у викладанні англійської мови, безумовно, має певні переваги.

1. Скафолдинг відомий своєю здатністю залучати більшість учнів до активної мовленнєвої діяльності.

2. Використання скафолдингу сприяє активізації вивченого матеріалу та засвоєних раніше знань та створює асоціації з новим матеріалом.

3. Скафолдинг дозволяє учням досягти успіху, перш ніж вони перейдуть до невідомої теми.

4. Цей тип навчання зводить до мінімуму невдачі, що зменшує розчарування, особливо для учнів, які вивчають нову мову.

5. Крім того, цей засіб сприяє співпраці в парах і малих групах учнів, що покращує розуміння та автоматизацію навчального матеріалу.

6. Використання опор створює сприятливе навчальне середовище для учня. Учні можуть вільно задавати запитання, надавати відгуки, підтримувати своїх однолітків у вивченні нового матеріалу та підвищувати відповідальність за виконання своїх обов'язків.

7. Використання опор сприяє підвищенню відповідальності за своє навчання, будь-які інші зусилля не спрацюють. Тому, використовуючи риштування на уроці, вчителі можуть підвищити відповідальність учнів за свою навчальну діяльність і розраховувати на хороші результати в навчанні.

8. Ролі вчителів також змінюються – коли вчителі використовують “скафолдинг” в класі, вони стають наставниками та фасилітаторами.

9. Використання скафолдингу забезпечує диференційоване навчання. Вчителі можуть визначити зону найближчого розвитку кожного учня. Тоді вони можуть адаптувати форму навчання для кожного учня в залежності від його зони найближчого розвитку [38].

У ході використання техніки скафолдингу слід дотримуватись таких принципів як:

1. Цілеспрямованість.

Перед тим, як застосовувати будь-які вправи та техніки, вчителі повинні чітко сформулювати ціль, яку вони мають досягти при виконанні тих чи інших завдань. Поставлена ціль допомагає вчителю ретельніше підібрати

відповідний матеріал та продумати урок таким чином, щоб в кінці ціль була досягнута з помітним результатом. Варто зауважити, що перед тим, як встановлювати ціль, вчитель повинен чітко знати рівень знань та можливостей учнів, аби зробити актуальними нові знання та вміння.

2. Наявність діалогу.

Знання учнів мають бути застосовані у говорінні, щоб те, що вони знають в теорії, учні могли використовувати на практиці. Головне завдання вчителя полягає у тому, щоб учні співпрацювали з учителем та практикували вивчені слова та структури. Спочатку учні можуть робити помилки, проте не варто кожну помилку виправляти. Після надмірного виправлення учні взагалі можуть перестати розмовляти через страх зробити помилку.

3. Індивідуалізація.

Кожний вид скафолдингу обирається як індивідуальний вид навчання. Якщо одним учням допомагають графічні органайзери, це не означає автоматично, що вони будуть дієвими для інших учнів. Також потрібно враховувати і індивідуальний стиль навчання кожного учня та підлаштовувати вправи під їхні особливості та рівень знань.

4. Доцільність та відповідність можливостям.

Учням даються завдання, які вони можуть виконати лише із допомогою вчителя. Проте з часом, коли учні набувають незалежності, підтримка з боку вчителя поступово зменшується. Вчителі зовсім усувають підтримку, як тільки помічають що учні можуть самостійно впоратися із завданнями.

5. Структурованість.

Всі вправи та їхній процес виконання повинен бути поступовим та організованим у відповідності з етапами формування навичок та розвитку мовленнєвих умінь. Умовно-мовленнєві вправи, які передбачають використання вербальних опор, повинні містити зразок виконання завдання.

6. Доступність допомоги.

Допомога вчителя повинна бути вчасна, ефективна та швидка, щоб діти змогли продовжувати виконання вправ, які викликають певні труднощі.

Важливим також є те, щоб вчителі звертали увагу на успіхи дітей та підкреслювали їх під час навчального процесу. Це додає учням мотивації.

Допомога у ході виконання завдань сприяє створенню продуктивного навчального середовища, що, у свою чергу, сприяє ефективному виконанню завдань відповідно до мети [12].

Використання скаффолдингу у навчанні усного мовлення сприяє збільшенню автономності учнів завдяки зміщенню фокусу у навчальній діяльності з вчителя на учнів та застосуванню різних режимів взаємодії: вчитель-клас, робота в парах та групах, самостійно. Нижче наведено опис кожного етапу з використанням скаффолдингу:

На першому етапі вчитель повинен продемонструвати учням приклади мовного матеріалу, що учні планують вивчати, аби вони розуміли важливість та актуальність знань, що вони мають отримати, та розуміли контекст, у якому можна застосовувати їхні надалі набуті знання. При навчанні діалогічного мовлення, вчителі можуть надавати учням різні комунікативні ситуації, де чітко продемонстровано як співрозмовники взаємодіють один з одним, як вони спілкуються, як поведяться. Уривки із фільмів, або ж відео чи подкасти є ефективним способом, що допоможе учням зрозуміти цілісну картину чого вони можуть досягти, якщо будуть старатися та вчитися. До того ж демонстрування кінцевого результату може бути мотивацією для них. Проте на даному етапі важливо не лише надати приклад різних ситуацій, але і обговорити їх. Вчитель повинен фокусувати увагу учнів на важливих деталях, ставити питання для того аби діти також могли порозмірковувати та прийти до певних висновків самостійно. При аналізі відео-фрагментів, вчителі можуть використовувати таку техніку як «думай вголос» (“think aloud”). Учні не лише пасивно спостерігають, але і висловлюють свою думку після перегляду відео-роликів. При навчанні говоріння важливо звертати увагу на інтонацію та вимову носіїв мови, тому цей момент також потрібно не пропустити при обговоренні.

Наступний етап передбачає навчити учнів правильній вимові та інтонації. На попередньому етапі вчителі продемонстрували як варто розмовляти, тому тепер важливо допомогти учням оволодіти цими уміннями. Спочатку, учні повинні навчитися імітувати правильну вимову слів, потім можна переходити до імітації цілих речень. Вчителі можуть використовувати різні автентичні аудіо чи відео, де чітко можна розрізнити види інтонації. Учні повинні розуміти та вміти використовувати зростаючу та спадну інтонацію, злиття слів та вимову слів відповідно до носіїв мови.

Після того, як вимова відпрацьовано можна переходити до наступного етапу, де підтримка вчителя зменшується та учні починають працювати у парах для відпрацювання набутих знань. На даному етапі вчитель повинен контролювати студентів, ходячи по класу та спостерігаючи за виконанням завдань, поставлених перед учнями. Якщо він помічає, що комусь із дітей потрібна допомога або виникають певні труднощі, лише у такому випадку він повинен втручатися у роботу учнів та допомогти їм.

Останній етап це час учнів демонструвати те, що вони навчилися за цей період. Учні виконують завдання без будь-якої допомоги, що дає змогу вчителям оцінити, хто з учнів засвоїв матеріал, а хто потребує додаткової індивідуальної допомоги [38].

Отже, скафолдинг — це процес, у якому вчитель моделює або демонструє спосіб вирішення проблеми, а потім відступає, щоб запропонувати підтримку, якщо учень її потребує. Це передбачає, що коли учні отримають необхідну підтримку під час вивчення чогось нового, вони матимуть більше шансів використовувати ці знання самостійно. Впровадження скафолдингу має значні переваги. Студенти зацікавлені в навчанні, оскільки відчувають відповідальність за свій навчальний процес.

Головна мета впровадження стратегії риштувань у навчальний процес — допомогти учням бути самостійними у виконанні завдань. Ще одна необхідна річ, про яку ми повинні турбуватися, — це ефективність стратегії скафолдингу. Чотири основних етапи повинні бути дотримані під час уроків,

щоб учні виробляли свої навички самостійно. Кожен етап є вирішальним у навчанні учнів, і його не можна пропускати. Дотримуючись всіх етапів та пропрацювавши все ретельно, вчителі отримають учнів, що зможуть розмовляти англійською мовою невимушено та правильно.

1.2. Зміст компетентності в говорінні та етапи її формування

Мовленнєва діяльність – це активний цілеспрямований процес передавання чи сприймання інформації. У навчанні іноземної мови виділяють рецептивні та продуктивні види мовленнєвої діяльності. Читання та аудіювання належать до рецептивних видів мовленнєвої діяльності, коли учень сприймає інформацію та розуміє сказане або ж прочитане. Говоріння та письмо належить до продуктивних видів мовленнєвої діяльності, коли учень здатний не лише розуміти та сприймати мовлення, а й висловлювати свою думку в усній та писемній формах.

Говоріння може здійснюватися як і в діалогічній так і в монологічній формі. Діалогічне мовлення (ДМ) – це двосторонній процес мовленнєвого спілкування, під час якого відбувається прийом і передача повідомлення. Співрозмовники повинні вміти вислухати свого партнера та донести те, що вони хочуть сказати, адекватно реагувати на репліки один одного, дотримуючись правил культури спілкування [14]. Монологічне мовлення – це мовлення, коли говорить одна особа, а інші її слухають.

Для того, аби почати говорити, у людини повинен бути мотив, що спонукає її до розмови. Комунікативний намір впливає із мотиву. Комунікативний намір – це інформація, яку людина хоче донести. Наприклад, коли людина приходить у кафе пообідати, вона бажає зробити замовлення, що і є комунікативним наміром. Або ж якщо людині не сподобався відпочинок, вона хоче поскаржитися на певні недоліки. Наступний етап – формування задуму. Людина обмірковує, що саме вона хоче донести до співрозмовника.

Як правило задум складається із тез, що собою представляють «короткий план дій» при говорінні. Далі відбувається вербальне оформлення задуму, тобто йде відбір правильних мовних засобів: граматичних структур, лексики, інтонації та вимови. Мовні засоби формуються у внутрішньому мовленні та являє свого роду короткий та лаконічний конспект. Згодом внутрішнє мовлення переходить у зовнішній план. Людина озвучує свої заплановані думки, оформлюючи їх належним чином, тобто застосовує мовні засоби у контексті при правильному та доречному оформленні.

Спілкуючись рідною мовою, люди не задумуються над тим, як правильно побудувати речення та підібрати відповідні слова. Процес говоріння та взаємодії з іншими відбувається автоматично на підсвідомому рівні, оскільки існує міцний зв'язок між задумом та засобами для його відтворення. При говорінні рідною мовою все відпрацьовано до автоматизму, тому якщо перед студентами ставиться ціль навчитися розмовляти іноземною мовою, з'являється потреба чітко встановити зв'язок між задумом та мовними засобами іноземної мови. Для цього потрібно, в першу чергу, чітко працювати над автоматизацією мовленнєвих умінь: граматичних, лексичних та повинна бути робота із вимовою. Вивчений матеріал, доведений до автоматизму, використовується у говорінні для формування уміння спілкування іноземною мовою.

Компетентність у діалогічному мовленні – це здатність учнів спілкуватися один з одним у діалогічній формі у рамках певної комунікативної ситуації. Компетентність учня у діалогічному мовленні проявляється тоді, коли він чітко розуміє про що його питають, вміє правильно сформулювати свою думку та відповісти так, щоб його зрозуміли, а також володіє вмінням правильно підібрати слова та граматично правильно висловити свою думку. Аби навчитися діалогічного мовлення йому потрібно оволодіти певними складовими компетентності у діалогічному мовленні.

Вміння – це перший складник компетентності у діалогічному мовленні. При цьому виділяють мовленнєві, навчальні, інтелектуальні, організаційні та

компенсаційні вміння. При оволодінні мовленнєвими вміннями учень повинен вміти:

- починати та закінчувати діалог;
- використовувати речення-кліше та форми, що характерні для діалогічного мовлення;
- переходити на іншу тему, якщо це потрібно;
- використовувати доречну міміку та жести;
- правильно та адекватно реагувати на почуте;
- взаємодіяти із одним або більше співрозмовником [14].

При оволодінні інтелектуальними вміннями учень може передбачити наступні репліки співрозмовника, вислухати та чітко відповісти або ж відреагувати на сказане, висловити свою точку зору. Навчальні вміння дають можливість правильно використати опори різного характеру. Учень, що володіє організаційними вміннями, може вибудувати хід розмови, у зв'язку з цим забезпечити зворотній зв'язок, підібрати правильні реактивні репліки та відповіді на питання. Компенсаційні вміння надають можливість виходити зі складних ситуацій, застосовуючи синоніми, антоніми до слів, що мовець забув або ж вміти пояснити ситуацію різними способами, пояснити складні слова більш простими словами або ж фразами.

Компетентність у діалогічному мовленні включає також мовленнєві навички, які поділяються на *фонетичні* (вміння розпізнавати на слух та правильно вимовляти слова), *лексичні* (доречний вибір лексичних одиниць) та *граматичні* (вживання відповідних граматичних конструкцій та побудова фраз) [1].

У ході формування компетентності в діалогічному мовленні розвиваються комунікативні здібності, що допомагають учням вислухати співрозмовника, не перебиваючи, брати сказане до уваги, відреагувати доречно та з розумінням, висловлюючи емпатію та повагу до співрозмовника. Оволодівши даними складовими компетентності у говорінні, учень з легкістю

зможє підтримувати розмову із партнером та відчувати себе комфортно та невимушено.

Необхідною умовою для навчання діалогічного мовлення є використання комунікативної ситуації (штучної або природної), що спонукає до мовлення. Під комунікативною ситуацією розуміють учасників спілкування (їх ролі та стосунки), предмет мовлення, відношення учасників спілкування до предмету мовлення, процес спілкування [Бігич с.305]. Під час навчального процесу вчителі створюють штучні комунікативні ситуації, однак не слід забувати і про природні ситуації, які виникають спонтанно. При навчанні ДМ повинні бути враховані мовні особливості цього виду мовленнєвої діяльності. Перша особливість – це еліптичність. У розмовному мовленні не вживаються повні і складні речення із правильним порядком слів. Йому властиве вживання коротких неповних речень або фраз. Велику роль відіграє сама ситуація, у якій відбувається діалог, тому що вона допомагає зрозуміти що намагається сказати співрозмовник. Готові мовленнєві одиниці також не менш важливі при розмові з іншими. Оволодівши базовими мовленнєвими одиницями, учень може вільно висловити подяку, привітатися або ж відреагувати на якусь новину, використовуючи готові зразки мовлення. У діалогічному мовленні також дуже часто трапляються «заповнювачі мовчання». Коли людина не знає, що сказати, вона використовує їх для того, щоб уникнути мовчання або ж дає собі час обдумати те, що вона хоче сказати. Стягнені форми є також часто вживаним явищем у англійській мові, тому при навчанні діалогічного мовлення, учнів потрібно ознайомити з ними для уникнення непорозумінь [1].

Навчання ДМ є чи не найважчим процесом у вивченні англійської мови. Це трапляється через те, що при навчанні ДМ учням потрібно володіти не лише уміннями говоріння, але і аудіювання. Говоріння й аудіювання - дві сторони процесу спілкування, оскільки в діалозі важливо вміти не лише висловлювати власну думку, а й вислухати співрозмовника та належно відреагувати на його висловлювання. Ще однією перешкодою є

непередбачуваність, тому що дуже важко зрозуміти, у якому напрямку може піти діалог, тому потрібно бути готовим до будь-якого розвитку подій.

Будь-який діалог складається із реплік. Репліка – це першоеlement діалогу, що буває різної протяжності. Вона може складатися із однієї або кількох фраз. Кілька реплік, що пов'язані між собою називаються діалогічною єдністю. Діалогічна єдність є одиницею навчання діалогічного мовлення. Перша репліка діалогічної єдності має бути повністю ініціативною, друга – реактивною, або ж реактивно-ініціативною, тобто містити відповідь на попередню репліку, або ж разом з відповіддю спонукати до наступної репліки. У навчанні діалогічного мовлення перед учнями постає завдання навчитися починати, реагувати та підтримувати діалог.

Існують різні підходи для навчання діалогічного мовлення. Найбільш поширеними є підходи «згори-донизу» та «знизу-вгору». Метафорично ці два підходи можна охарактеризувати, проводячи паралель з людиною, що дивиться, до прикладу, на ліс із висоти пташиного польоту та бачить повністю картину лісу або ж коли людина опиняється серед лісу і звертає увагу на будь-яку деталь аби зрозуміти, де вона знаходиться. Під час першого підходу учні отримують готовий варіант діалогу у певній комунікативній ситуації перед тим, як спробують самі скласти діалог за зразком. У другому підході учні фокусуються на окремих словах і фразах і досягають розуміння, поєднуючи їх деталізовані елементи разом, створюючи таким чином єдине ціле [49]. Останній підхід є більш зручним для навчання учнів у школі, тому що він є логічно-послідовним та базується на техніці від легкого до більш складного. Відповідно до цього підходу спочатку учні навчаються реплікування. Це і є нульовим або підготовчим етапом для навчання ДМ. На даному етапі варто застосовувати *рецептивно-репродуктивні або репродуктивні умовно-комунікативні* вправи на підстановку, імітацію, повідомлення інформації та відповіді на запитання. На даному етапі можна застосовувати різні види вправ на автоматизацію зразка мовлення (ЗМ) («different kinds of drills»). Наприклад,

підстановка у ЗМ, трансформація ЗМ, розширення ЗМ або вправа питання-відповідь [40].

Після засвоєння репліки-реакції та ініціативної репліки, можна переходити до наступного етапу - навчання діалогічної єдності (ДЄ), де учні повинні навчитися самостійно вживати різні ДЄ. На даному етапі учні взаємодіють один з одним. Вчитель дає певне комунікативне завдання, де чітко описується комунікативна ситуація та мовленнєва реакція, що очікується від кожного співрозмовника. Для того, щоб діалог не зайшов у глухий кут, учні повинні вживати як реактивну так й ініціативну репліку. На цьому етапі виконуються *рецептивно-продуктивні умовно-комунікативні* вправи з обміну репліками. Також, на даному етапі вчитель може використовувати різні види опор: зображення, оголошення, програми, підстановчі таблиці, структурно-мовленнєві схеми, функціональні схеми. Після успішного завершення першого етапу можна переходити до другого етапу – оволодіння міні-діалогами. Міні-діалоги відрізняються від діалогічної єдності своїм обсягом та завершеністю. На даному етапі ставиться завдання навчити дітей об'єднувати діалогічні єдності у міні-діалоги, щоб діалог не припинився одразу після першого обміну репліками. З цією метою використовуються *рецептивно-продуктивні комунікативні вправи* нижчого рівня, у яких учням дозволяється використовувати різні види опор для здійснення комунікації, проте підтримка поступово згасає. На даному етапі у якості опор використовують структурно-мовленнєву схему діалогу, у якому пропущені певні елементи; відкритий діалог ("open dialogue – у якому відсутні цілі речення або ж репліки одного із співрозмовників); функціональну схему, у якій коротко подається зміст висловлювання.

На третьому етапі перед учнями постає завдання навчитися створювати власні діалоги. Для цього використовуються *рецептивно-продуктивні комунікативні вправи* вищого рівня, без використання жодних опор. Вчителі лише моделюють комунікативну ситуацію та завдання, що учні повинні виконати. На даному етапі можуть використовуватись у якості смислових опор

лише природні опори: телевізійні програми, меню ресторану або ж розклад руху транспорту. Але варто пам'ятати, що з кожним етапом підтримка повинна згасати, а учні повинні набувати самостійності та незалежності [1].

1.3. Зміст компетентності в аудіюванні та етапи її формування

Аудіювання – це процес розуміння та осмислення розмовного мовлення. Слухачі розуміють те, що вони почули за допомогою розрізнення звуків, розуміння граматичних структур, лексики, наголосу, інтонації та інших підказок. Слухання є стороною усного мовлення. Під час слухання учні відкриті до розмовної англійської мови, отже звикають до вимови, інтонації, наголосів, граматичних та лексичних фраз, що характерні для мови, що вивчається [32].

Компетентність в аудіюванні – це здатність розуміти різні види та жанри автентичних текстів при прямому та опосередкованому спілкуванні. Щоб оволодіти компетентністю в аудіюванні потрібно чітко пропрацювати всі її складові: вміння, навички, знання та комунікативні здібності. Нагадаємо, що вміння поділяються на мовленнєві, навчальні, інтелектуальні, організаційні та компенсаційні.

Якщо учень володіє мовленнєвими вміннями, це означає, що він:

- вміє визначати основну інформацію та передбачати контекст;
- вміє фокусуватися на головних фактах;
- вміє розуміти деталі або ж вибірково необхідну інформацію відповідно до контексту;
- вміє ігнорувати невідому чи незрозумілу інформацію, що не впливає на загальне розуміння всього тексту.

Інтелектуальні вміння проявляються тоді, коли учень може прогнозувати подальший розвиток подій під час слухання, оцінювати, класифікувати та систематизувати почуту інформацію. Якщо учень вміє використовувати електронні засоби навчання для розвитку уміння аудіювання, різні додатки, це означає, що він володіє навчальними вміннями. Організаційні

вміння проявляються лише тоді, коли учень відповідально ставиться до свого навчання та здатний самостійно практикувати аудіювання поза школою. Компенсаційні вміння дають можливість учням здогадуватися про зміст аудіо-тексту за допомогою мовних і контекстуальних здогадок, та ігнорувати невідомий контент, який не впливатиме на розуміння всього тексту.

Важлива роль в навчанні аудіювання надається різним видам учнівських мовленнєвих навичок. Слухові навички передбачають розпізнавання та розуміння інтонаційних моделей, логічного наголосу, звуків та їх поєднання у мовленнєвому потоці. Лексичні навички допомагають зрозуміти обрану мовцем лексику та її сполучення у контексті. Володіння граматичними навичками дозволяє мовцеві зрозуміти різні граматичні структури.

Декларативні та процедурні знання є також не менш важливими. До декларативних знань належать мовні та країнознавчі знання. Знання та розуміння фонем, лексичних одиниць, граматичних структур відносяться до мовних знань, знання про культуру країни, чию мову учні вивчають – до країнознавчих. Якщо учні знають та розуміють мовленнєву та немовленнєву поведінку носіїв мови у процесі аудіювання, то це свідчить про те, що вони володіють процедурними знаннями.

Останній компонент компетентності в аудіюванні – це комунікативні здібності. Для того, щоб оволодіти ними, учасник спілкування повинен знати та вміти адекватно реагувати на почуте, уважно вислухати все, що від нього вимагається, не перебивати та з повагою ставитися до партнера, навіть якщо він не поділяє його точку зору [1].

Попри численну кількість досліджень, присвячених аудіюванню, цей вид мовленнєвої діяльності залишається недостатньо дослідженим як в теоретичному, так і в практичному планах. Оскільки уміння аудіювання не виносяться для контролю під час державної підсумкової атестації, вчителі не надають належної уваги цьому виду роботи у школах. Крім того, у багатьох випадках відсутні автентичні аудіо-матеріали та технічні засоби для їх демонстрації. По-третє, успішність формування компетентності в аудіюванні

залежить від труднощів, що можуть виникати під час слухання. Результати дослідження, проведеного професором Хамудою в університеті Кассіма продемонстрували численні проблеми розуміння на слух, пов'язані з швидким темпом аудіозапису, наявністю невідомих слів, різними акцентами та відсутністю концентрації уваги учнів. Інше дослідження, яке було проведене в Японії, показало, що недостатній словниковий запас та незнання граматики також є чинниками, які впливають на аудіювання [41].

Д. Рідделл визначив наступні труднощі під час аудіювання:

1. психологічні особливості учня, погана пам'ять та концентрація;
2. аудіозаписи із різними акцентами та діалектами;
3. тривалість аудіозапису;
4. матеріал, що не відповідає рівню знань учнів;
5. погана якість запису;
6. темп мовлення (швидкість, з якою говорить носій мови відрізняється від швидкості людини, що вивчала іноземну мову як другу мову);
7. брак часу на відпрацювання аудіювання та брак словникового запасу в учнів;
8. брак культурологічних знань про країну, чию мову вивчають учні;
9. брак реального досвіду спілкування [54].

Залежно від типів аудіо-текстів і комунікативного завдання, можна виділити три види аудіювання. Перший вид – аудіювання з розумінням основного змісту, за якого учень здатний почути та зрозуміти основний зміст, що складає 75% сказаного. Учень також може за заголовком прогнозувати зміст аудіозапису, здогадатися про значення невідомих слів за контекстом, або ж ігнорувати невідомі слова, що не перешкоджають розумінню суті тексту. Другий вид – вибіркове аудіювання, у ході якого учень може з легкістю знайти необхідну інформацію та сфокусуватися на її розумінні. Третій вид – аудіювання з повним розумінням змісту тексту [1].

Формування компетентності в аудіюванні відбувається у ході трьох етапів, на яких відпрацьовуються мовленнєві одиниці різних рівнів: фрази,

понадфразові єдності та текст. На першому етапі учень повинен навчитися розуміти аудіо повідомлення, що базується на знайомому матеріалі, згодом – на незнайомому матеріалі, розпізнавати початок та кінець аудіо-повідомлення. На другому етапі учень працює над розумінням понадфразової єдності. Він повинен розуміти монологічне та діалогічне аудіо-повідомлення, що базується на знайомому матеріалі, та вміти визначати характер взаємодії співрозмовників відповідно до функціональних типів (діалог-розпитування / домовленість / обмін враженнями, думками / обговорення). На третьому етапі учень повинен навчитися:

- 1) розуміти монолог, що базується на знайомому матеріалі, що поділений на смислові частини;
- 2) розуміти діалог, що базується на знайомому матеріалі та вміти визначити кількість співрозмовників у ньому та їх характеристики;
- 3) розуміти зв'язний текст, що побудований на знайомому матеріалі; вміти підібрати інший заголовок до тексту або обрати найбільш влучний заголовок із запропонованих;
- 4) розуміти зв'язний текст, у якому вжиті незрозумілі лексичні одиниці, але про значення яких можна здогадатися з контексту;
- 5) розуміти зв'язний текст, побудований на незнайомому матеріалі, оскільки текст будується на уточненні та перепитуванні складного матеріалу.

При роботі з аудіо-текстом також виокремлюють три етапи. Перший – до текстовий етап. Вчитель намагається передбачити, яка лексика чи граматичні структури будуть незнайомі учням та розробляє вправи для того, аби ознайомити учнів з невідомим мовним матеріалом перед слуханням аудіозапису. На даному етапі вчитель також працює над розвитком в учнів уміння прогнозування змісту тексту за допомогою різних запитань, заголовка, зображень та озвучує завдання, на які учні повинні звертати увагу при слуханні запису. Другий – текстовий етап, під час якого учні слухають аудіо-текст та фокусуються на завданні, що вчитель озвучив. Третій етап – після текстовий. Це етап, на якому здійснюється контроль розуміння тексту учнями.

Важливо на останньому етапі учням дати завдання, що поєднується із текстом, проте творчого та комунікативного характеру, щоб учні могли вправлятися у говорінні [1].

Аудіювання сприяє покращенню навичок спілкування, адже для учнів важливо не лише вміти правильно висловлювати свою думку, а й зрозуміти співрозмовника для підтримки розмови. Аудіювання може бути засобом для формуванні комунікативних умінь. Тому було розроблено систему вправ для формування КА. Система вправ складається із вправ для формування мовленнєвих навичок аудіювання та вправ для розвитку мовленнєвих умінь аудіювання. До вправ, що сприяють формуванню мовленнєвих навичок аудіювання входять:

- вправи для формування слухових навичок аудіювання;
- вправи для формування лексичних навичок аудіювання;
- вправи для формування граматичних навичок аудіювання.

Мета даних вправ полягає в тому, щоб розвинути в учнів слухові, лексичні та граматичні навички аудіювання для кращого розуміння текстів. Вправи повинні бути рецептивними некомунікативними та умовно-комунікативними. Наприклад, для покращення слухових навичок, варто використовувати вправи із розрізненням слів, що відрізняються лише одним звуком. Такі вправи полегшують учням розуміння слів у мовленнєвому потоці та навчають диференціювати подібні слова.

До вправ, що сприяють розвитку мовленнєвих умінь аудіювання входять:

- вправи, що готують учнів до слухання текстів;
- вправи для розвитку вмінь аудіювання.

Мета даних вправ сприяти розвитку в учнів умінь слухати. Вправи, що використовуються на цьому етапі, повинні бути рецептивними умовно-комунікативними та комунікативними. До прикладу, можна використовувати вправи:

- для передбачення змісту тексту (учні можуть слухати початок розповіді і потім висловлювати свої припущення щодо продовження);
- для визначення логічної послідовності подій (учні слухають розповідь, а потім розставляють події у правильній послідовності);
- для розуміння тексту без домислювань (учні слухають текст і стисло розповідають основні події, що відбувалися);
- для розуміння основної думки (учні слухають розповідь та обирають заголовок, який найбільше підходить).

Висновки до розділу 1

Навчання усного мовлення учнів в школі є необхідним, оскільки вони зіштовхуються із труднощами висловлювання своєї думки іноземною мовою через виділену малу кількість часу на практику говоріння. Тому аби допомогти учням впоратися із проблемою мовного бар'єру, який виникає в дітей, вчителі використовують техніку скафолдингу на уроках. Скафолдинг - це можливість допомогти учням впоратися із завданнями, які не під силу для них, щоб впоратися самостійно. Під час даної техніки, вчителі є в ролі фасилітаторів, що надаються підтримку у вигляді різних вправ для набуття учнями незалежності. Із зростанням самостійності в учнів під час виконання вправ, підтримка зменшується, а вкінці взагалі зникає і учень набуває впевненості у своїх силах та може виконувати поставлені перед ними завдання правильно, впевнено та самостійно. Під час застосування даної техніки, варто дотримуватися певних етапів скафолдингу:

1. моделювання (демонстрація прикладів учням для розуміння актуальності та необхідності використання набутих знань);
2. практика вимови та інтонації (правильна вимова та інтонація допомагає учням зрозуміти один одного та передати їхній емоційний стан);

3. відпрацювання набутих навичок (учні мають можливість використовувати на практиці набуті знання);
4. демонстрація набутих знань (учні виконують завдання без опор, щоб показати чому вони навчилися).

Говоріння може здійснюватися у діалогічній та монологічній формі. Для покращення навичок діалогічного мовлення важливо не лише вміти висловити свою думку, а й зрозуміти правильно свого співрозмовника, відреагувати належним чином на його репліки. Для навчання діалогічного мовлення найбільш поширеними підходами є підходи «згори-донизу» і «знизу-догори». При першому підході, вчителі демонструють готовий варіант діалогу, щоб учні зрозуміли, що від них очікується в кінці. При другому підході, учні працюють з окремими складовими і досягають розуміння, поєднуючи їх. Відповідно до підходу «знизу-догори» виділяють чотири етапи:

1. нульовий етап - навчання реплікування;
2. перший етап - навчання діалогічних єдностей;
3. другий етап - оволодіння міні-діалогами;
4. створення власних діалогів.

При навчанні усного мовлення значну увагу потрібно виділяти слуханню, оскільки слухання є стороною усного мовлення. Для взаємодії із співрозмовником необхідно зрозуміти його, сприймаючи на слух його мовлення, інтонацію та вимову. Використання автентичних аудіо-матеріалів сприяє покращенню аудіювання в учнів та надає можливість відчувати себе в іноземному середовищі, де розмова відбувається природньо. При роботі із аудіо-матеріалами дотримуються трьох етапів (до текстовий, тестовий, після текстовий). Важливо на останньому етапі давати учням можливість поєднувати уміння говоріння та слухання, щоб вони мали змогу покращувати своє усне мовлення, а особливо діалогічне мовлення.

РОЗДІЛ 2. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ УСНОГО МОВЛЕННЯ СТАРШОКЛАСНИКІВ З ВИКОРИСТАННЯ СКАФОЛДИНГУ

2.1. Комплекс вправ для формування компетентності в усному мовленні з використанням скафолдингу

З метою формування компетентності в усному мовленні було розроблено комплекс вправ, виконання яких охоплювало 4 етапи – навчання реплікування, навчання створення діалогічних єдностей, навчання міні-діалогів, створення власних діалогів. Особливістю розробленого комплексу було використання скафолдингу у формі різних видів вербальних та смислових опор. У залежності від етапів вправи розподілялись на некомунікативні, умовно-комунікативні та комунікативні. За критерієм спрямованості вправ на сприйняття чи відтворення інформації вони характеризуються як рецептивні, рецептивно-репродуктивні, репродуктивні, продуктивні.

На початковому етапі відповідно до підходу «згори-донизу» учням було продемонстровано діалог-зразок, для того, щоб пояснити, що від них очікується на завершальному етапі. Після ознайомлення з діалогом-зразком учні почали працювати відповідно до підходу «знизу-догори», рухаючись у напрямку від навчання реплікування до створення власних діалогів.

Етап 0 – навчання реплікування

Вправа 1

Мета: Розвиток уміння розпізнавати комунікативний тип діалогу, ситуацію, в якій відбувається мовлення.

Тип: умовно-комунікативна, рецептивно-продуктивна, обговорення.

Тип скафолдингу: аудіо текст.

Інструкція: Listen to the dialogue and be ready to answer the following questions:

- What type of dialogue is it?
- How many speakers are there?

- What are they talking about?

Вправа 2

Мета: Формування граматичних навичок сприйняття та розуміння колокацій з дієсловами "do", "play", "go" з різними видами спорту. Формування комунікативних навичок розпізнавання та розуміння фраз, що використовуються для пропозиції ідей та реагування на них у мовленні.

Тип: умовно-комунікативна, рецептивно-репродуктивна, помічання ключових фраз («noticing»).

Тип скафолдингу: вербальний, діалог-зразок

Інструкція: Read the dialogue and highlight:

- the phrases do / play / go with different types of sport;
- the phrases used for suggesting ideas and reacting to them.

Tips

COLLOCATIONS WITH GO, PLAY, DO

Go is used with activities and sports that end in -ing

E.g. go swimming, go dancing

Do is used with individual sports

E.g. do yoga, do exercise

Play is generally used with team or competitive sports

E.g. play football, play chess

Exceptions:

do boxing, do body-building, do weightlifting



Jack: Hey, Tom! Do you fancy joining a sports club?

Tom: Yeah, sounds like a good idea! What sports do you like.

Jack: I play football with my friends after school. It's awesome!

Tom: Football is fun, but I prefer going cycling. I love the freedom it gives me.

Jack: How about trying something different, like playing tennis?

Tom: Hmm, tennis sounds interesting. Let's give it a try!

Jack: Great! There's a tennis club nearby. They meet every Tuesday and Thursday at 4 PM. It's at the city center on Park Street.

Tom: Wait, I just remembered, I go swimming on weekends. Why don't we check out the swimming club too?

Jack: Sure! The swimming club meets on Saturdays and Sundays at 9 AM. It's at the pool near the sports complex. Oh, and there's a small fee for membership, but it includes access to all the facilities.

Tom: That sounds perfect! How much is the fee?

Jack: It's \$20 per month for students. Not too bad, right?

Tom: Not bad at all! Let's go and see which one we like best.

Jack: Agreed! We can start with the tennis club since it's closer.

Tom: Sounds like a plan! I'm excited to try out these sports with you, Jack.

Jack: After tennis, we can go swimming to see how we like it.

Tom: That's a great idea! And if we enjoy both, we can figure out a schedule to do both activities regularly.

Jack: Exactly! It'll be fun to play different sports throughout the week.

Tom: Definitely! I'm looking forward to it. Let's go and get active!

Jack: And hey, if we want to mix things up, we can also try to do karate or gymnastics.

Tom: Hmm, I'm not so sure about karate or gymnastics. I am into sports where I can move freely.

Jack: Fair enough! Let's stick to tennis and swimming for now. But we can always give those a try another time.

Tom: Sounds good to me!



Вправа 3

Мета: Утворення колокацій з видами спорту та дієсловами “do”, “play”, ‘go’

Тип: некомунікативна, рецептивно-репродуктивна, на групування.

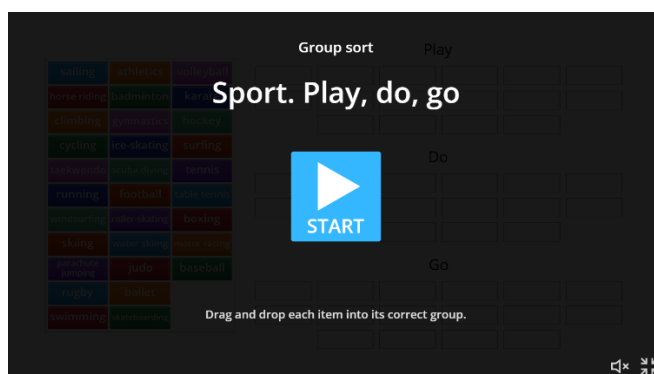
Тип скафолдингу: вербальний

Інструкція: Put each type of sport into its correct group (do / play / go).

<https://wordwall.net/resource/3408722/sport-play-do-go>

parachute jumping / skateboarding / ice-skating / swimming / athletics / boxing / motor racing / baseball / skiing / football / roller-skating / water skiing / table tennis / horse riding / scuba diving / tennis / volleyball / rugby / windsurfing / cycling / ballet / climbing / judo / running / hockey / badminton / sailing / karate / surfing / taekwondo / gymnastics

do	go	play



My Answers ✓ 31

Play

football ✓	badminton ✓	baseball ✓	hockey ✓	rugby ✓	table tennis ✓	tennis ✓	volleyball ✓

Do

athletics ✓	ballet ✓	boxing ✓	gymnastics ✓	judo ✓	karate ✓	taekwondo ✓	

Go

climbing ✓	cycling ✓	horse riding ✓	ice-skating ✓	motor racing ✓	parachute jumping ✓	roller-skating ✓	running ✓
sailing ✓	scuba diving ✓	skateboarding ✓	skiing ✓	surfing ✓	swimming ✓	water skiing ✓	windsurfing ✓

Correct Answers Back

Вправа 4

Мета: формування уміння пропонувати ідеї, приймати або відхиляти їх.

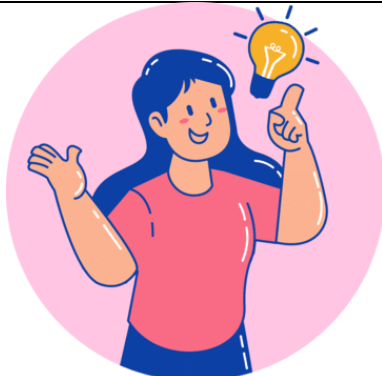
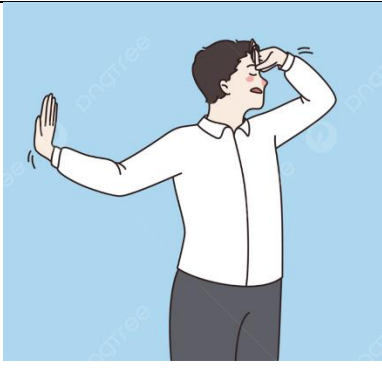
Тип: умовно-комунікативна, рецептивна, на рівні фрази, на групування.

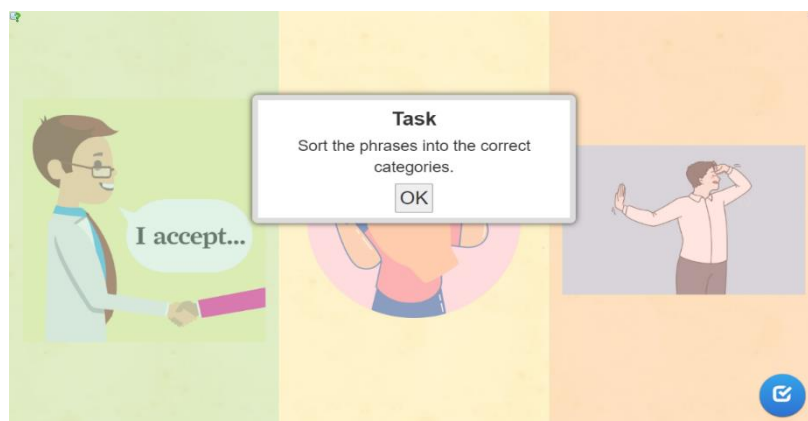
Тип скафолдингу: вербальний

Інструкція: Sort the phrases into the right categories: suggesting an idea, agreeing and disagreeing.

<https://learningapps.org/watch?v=pvfi91yqj24>

Sounds like a good idea. / Sounds interesting. / Sounds like a plan. - Great! / It's awesome. - Do you fancy ...? - ... is fun / interesting / good but I prefer ... - I am not sure about - How about ...? - Sure! / Agreed. / Exactly. / Definitely! - I'm afraid I can't. / Sorry, I'm busy. - That sounds perfect! / Sounds good to me. - Not bad at all. / Fair enough. - I don't really fancy ... - I don't think that's a good idea. - Why don't we ...? - Let's ... - What about ...?



Answers:



Вправа 5

Мета: навчання реплікування (розвиток навичок імітації мовлення на рівні фрази).

Тип: умовно-комунікативна, рецептивно-репродуктивна, імітація зразка мовлення (ЗМ).

Тип скафолдингу: вербальний, моделювання.

Інструкція: We are discussing our preferences in sport. I am telling you what sport I like doing. Say you like the same sport.

Model: T: I love doing karate.

S: I love doing karate, too.

T: I prefer playing badminton.

S:

T: I enjoy going windsurfing.

S:

T: I like going scuba diving.

S:

T: I am into judo.

S:

T: I am fond of playing rugby.

S:

Вправа 6

Мета: навчання реплікування (висловлення про власні уподобання у спорті з використанням альтернативних мовленнєвих конструкцій).

Тип: умовно-комунікативна, рецептивно-репродуктивна, підстановка у ЗМ.

Тип скаффолдингу: вербальний, моделювання.

Інструкція: We are discussing our preferences in sport. But this time our preferences are different. I am telling you what sport I like doing. Say you like a different kind of sport.

Model: T: I love doing gymnastics.- aerobics

S: I love doing aerobics.

T: I prefer playing baseball.- hockey.

S:

T: I enjoy going roller-skating. - parachute jumping.

S:

T: I like going surfing.- cycling.

S:

T: I am into taekwondo. – athletics.

S:

T: I am fond of playing table tennis. – volleyball.

S:

Вправа 7

Мета: навчання реплікування (формування вміння реагувати на пропозиції, використовуючи відповідні мовленнєві конструкції).

Тип: умовно-комунікативна, рецептивно-репродуктивна, відповіді на запитання.

Тип скаффолдингу: вербальний, моделювання.

Інструкція: We are discussing what sport to take up. I am suggesting some ideas. You are accepting or refusing my suggestions, using the phrases in the box

<i>Sounds like a good idea.</i>	<i>Agreed.</i>
<i>I don't really fancy doing</i>	<i>Great.</i>
<i>Not bad at all.</i>	<i>I'm afraid I can't.</i>
<i>Sounds interesting.</i>	<i>Sounds like a plan.</i>
<i>It's awesome.</i>	<i>That sounds perfect.</i>
<i>Sounds good to me.</i>	<i>I'm not sure about ...</i>
<i>I don't think that's a good idea.</i>	<i>Sorry, I am busy.</i>

Model: T: Do you fancy going ice skating?

S: I'm afraid I can't.

T: How about playing football?

S:

T: Let's do karate.

S:

T: Why don't we do gymnastics?

S:

T: What about going horse riding?

S:

Вправа 8

Мета: навчання реплікування (формування вміння висловлювати пропозиції).

Тип: умовно-комунікативна, рецептивно-репродуктивна, висловлення пропозицій.

Тип скафолдингу: вербальний, моделювання.

Інструкція: You are suggesting some ideas concerning sports, using the phrases from the box below. I am accepting or refusing your suggestions.

Let's do judo.

Do you fancy going sailing?

Why don't we do karate?

How about playing baseball?

Model: S: What about going climbing?

T: Sorry, I am busy.

S:.....

T: Sounds good to me.

S:

T: Definitely.

S:

T: I don't think that's a good idea.

S:.....

T: That sounds perfect!

Етап 1 – навчання створення діалогічних єдностей

Вправа 9

Мета: навчання створення діалогічних єдностей

Тип: умовно-комунікативна, рецептивно-репродуктивна, імітація ЗМ.

Тип скаффолдингу: вербальний, “Cue cards”.

Інструкція: You are two old friends that haven't seen each other for a long time. You meet and tell each other that you share the same preferences in sport. Use the phrases from your cue cards.

Model: S1: I am fond of judo.

S2: I am fond of judo, too.

1. to be fond of / do / judo
2. prefer / play / baseball
3. love / go / sky diving
4. can't stand / do / gymnastics

1. to be into / go / figure skating
2. like / do / karate
3. to be interested in / play / rugby
4. don't like / go / scuba diving

Вправа 10

Мета: навчання створення діалогічних єдностей

Тип: умовно-комунікативна, рецептивно-репродуктивна, підстановка у зразок мовлення (ЗМ).

Тип скаффолдингу: вербальний, використання T-chart.

Інструкція: You are two old friends that haven't seen each other for a long time. You meet and tell each other your preferences in sport. This time your preferences are different. Use the ideas from the T-chart.

Model: S1: I love doing gymnastics.

S2: I prefer going rock climbing.

PREFERENCES IN SPORT		
1	2	3
love like can't stand hate to be into to be fond of to be interested prefer	go play do	Badminton Judo Bowling Kayaking Boxing Orienteering Canoeing Tennis Chess Rollerblading Cycling Rock Climbing Darts Skateboarding Diving Snowboarding Golf Squash Gymnastics Surfing Horse Riding Swimming Jet Skiing Wrestling

Вправа 11

Мета: навчання створення діалогічних єдностей (розвиток вміння реагувати на пропозиції, використовуючи відповідні мовленнєві конструкції).

Тип: умовно-комунікативна, рецептивно-репродуктивна, відповіді на запитання.

Тип скафолдингу: вербальний із художньо-зображальними опорами.

Інструкція: You are two classmates discussing what sport to take up. One of you is suggesting some ideas. The other one is accepting or refusing the partner's suggestions. Then switch roles. Use the ideas from your cue cards.

Model: *P1: Do you fancy going ice skating?*

P2: I'm afraid I can't.

P1: How about playing football?

P2: Great idea.

Pupil 1

SUGGESTIONS

- How about?
- What about?
- Let's ...
- Do you fancy?
- Why don't we ...?

Images: Judo, Gymnastics, Skiing, Cycling, Tennis, Football

ACCEPT

- Great!
- That sound perfect.
- Sure.
- Agreed.
- Sounds like a good idea.
- Not bad at all.

DECLINE

- ... Is interesting but I prefer ...
- I'm afraid I can't.
- I don't think that's a good idea.
- I don't really fancy ...
- I am not sure about ...

Pupil 2

SUGGESTIONS

- How about?
- What about?
- Let's ...
- Do you fancy?
- Why don't we ...?

Images: Judo, Baseball, Ice Hockey, Basketball, Bungee Jumping, Football

ACCEPT

- It's awesome!
- Sounds good to me
- Exactly.
- Definitely.
- Sounds interesting.
- Sounds like a plan.

DECLINE

- ... is interesting but I prefer ...
- Sorry, I'm busy.
- I don't think that's a good idea.
- I don't really fancy ...
- I am not sure about ...

Вправа 12

Мета: навчання створення діалогічних єдностей (формування вміння реагувати на висловлювання партнера, використовуючи відповідні мовленнєві конструкції).

Тип: умовно-комунікативна, рецептивно-репродуктивна, висловлення пропозиції / прийняття / відмова.

Тип скафолдингу: вербальний, картки.

Інструкція: You have nine cards with sports preferences. Take turns taking the cards, read what you have, and suggest to each other a sport that you think suits your partner. Your partner either refuses or accepts your proposal.

Model:

P1: I like water sports and adventure. How about going scuba diving?

P1: Great idea!



Етап 2 – навчання міні-діалогів

Вправа 13

Мета: допомогти учням зрозуміти, як розгортаються розмови в реальних життєвих ситуаціях; ознайомити з корисними фразами, які зазвичай використовуються в діалогах.

Тип: рецептивна, умовно-комунікативна у читанні діалогів

Тип скафолдингу: вербальний, діалоги-зразки, аудіо-тексти.

Інструкція: a) These short conversations which take place at school have been jumbled. Arrange the utterances in the logical order. Once you are ready, read the dialogues. You will learn some useful phrases to use in your own dialogues.

b) Check your answers against the dialogues in the audio format.

Dialogue 1:

_____ Ava: I go to the indoor climbing gym near downtown. It's a fantastic workout and a lot of fun.

_____ Max: Perfect! I'll check some routes.

_____ Ava: Hey, Max! Have you ever tried rock climbing?

_____ Ava: That sounds perfect! Let's plan a hiking trip this weekend.

_____ Max: Nope, but I always wanted to! Where do you go climbing?

_____ Max: Indoor climbing sounds cool, but I'm more into outdoor activities. How about going hiking?

Вправа 14

Мета: навчання створення міні-діалогів (практикувати висловлювання своїх уподобань, ставити запитання та відповідати належним чином у контексті комунікативної ситуації).

Тип: рецептивно-репродуктивна, умовно-комунікативна, на складання міні-діалогів.

Тип скафолдингу: вербальний, підстановча таблиця, структурно-мовленнєва схема.

Model:

S 1. Are you fond of sports?

S 2. I am into... How about you?

S 1. I am really passionate about...

S2. As for me, I hate...

Інструкція: You are two friends, two avid sportsmen who meet and start talking about their preferences in sports. Make a short dialogue. Use the substitution table for some ideas.

Do you like sports? What is your favourite sport? Are there any sports you prefer watching over playing? Do you enjoy extreme sports? Are you an adrenaline junkie? What winter / summer / autumn / spring sports are you interested in? Are you fond of indoor or outdoor sports?	I'm really passionate about ... I'm into ... I'm interested in ... I'm fond of ... I like / love ... I enjoy ... I am keen on ... I prefer ... I can't stand ... I don't like ... I hate ...	go play do	Judo Kayaking Orienteering Tennis Rollerblading Rock Climbing Skateboarding Snowboarding Squash Surfing Swimming Wrestling Badminton Bowling Boxing Canoeing Cycling Diving Golf Gymnastics Horse Riding Jet Skiing
--	--	------------------	--

Вправа 15

Мета: навчання створення міні-діалогів.

Тип: рецептивно-репродуктивна, умовно-комунікативна, на складання міні-діалогів.

Тип скаффолдингу: вербально-зображальний, діаграма.

Інструкція: You are two classmates discussing what kind of sport to do at the weekend. Follow the steps (1-5) of the diagram and use the phrases inserted into it.



Вправа 16

Мета: навчити учнів робити запит інформації.

Тип: рецептивно-репродуктивна умовно-комунікативна вправа, на заповнення інформаційної прогалини.

Тип скаффолдингу: вербальний, картки з текстом.

Інструкція: You are going to work in pairs. Each of you has a card but your cards are different. One of you is a receptionist who has card 2 with the text about a sports club and knows everything about it. The other pupil is a person who wants to join the club, but his / her card 1 has some missing information. So, he /she asks the receptionist questions to find out everything they need.

Card 1



Welcome to _____ Club, where the love for soccer thrives! Our training sessions are held _____ a week from _____, offering plenty of practice time for players of all levels.

Players should bring their own _____. Don't worry if you don't have your own gear yet – we can provide it for you.

Membership fees are _____ per month, covering coaching, facilities, and league participation. As a special offer, new members can enjoy _____ discount on their first month's fees.

Training takes place in _____

Card 2



Welcome to Goal Scorer Club, where the love for soccer thrives! Our training sessions are held four times a week from Monday to Thursday evenings, offering plenty of practice time for players of all levels.

Players should bring their own soccer cleats, shin guards, and water bottle. Don't worry if you don't have your own gear yet – we can provide it for you at a nominal rental fee.

Membership fees are \$50 per month, covering coaching, facilities, and league participation. As a special offer, new members can enjoy a 20% discount on their first month's fees.

Training takes place at our dedicated soccer field located at 123 Main Street.

Мета: розвиток уміння діалогічного мовлення, обговорення різних видів спорту та їх переваг.

Тип: рецептивно-продуктивна, комунікативна вправа нижчого рівня, на заповнення пропусків.

Тип скафолдингу: графічний, структурно-мовленнєва схема діалогу.

Інструкція: You are two friends who are talking about different types of sports and their advantages. Use the dialogue below and add the missing information. Be ready to act it out in front of the class.

- 
- Sarah: So, what's your favorite sport, Max?
- Max: _____ Can't get enough of it.
- Sarah: _____, but I prefer _____.
- Max: _____, huh? I've never been much good with _____. But I bet it's a good workout.
- Sarah: Definitely! It's a great way to stay fit and improve your agility.
- Max: True. I guess I just love _____ aspect of _____.
- Sarah: That's understandable. _____ sports have their own kind of magic.
- Max: Exactly! Hey, have you ever tried _____? It's another one of my favorites.
- Sarah: _____, huh? Can't say I have, but it sounds adventurous!
- Max: It really is! The feeling of _____.
- Sarah: Sounds like I need to add it to my list of sports to try. Thanks for the suggestion!
- Max: Anytime! Maybe we can even _____ together sometime.
- Sarah: That sounds like a plan. Let's do it!

Вправа 18

Мета: розвиток уміння діалогічного мовлення, обговорення вибору спорту.

Тип: рецептивно-продуктивна, комунікативна вправа нижчого рівня, доповнення реплік одного із співрозмовників.

Тип скафолдингу: графічний, “відкритий” діалог (open dialogue).

Інструкція: You are two classmates who are discussing what sport to take up. Speaker A has her /his utterances in the cue card. Your task is to follow them. Speaker B doesn't have any prompts. Your task is to react to your partner's suggestions: accept or refuse the proposals. Then switch roles.

A: Hey, have you decided which sport you want to take up this semester?

B: _____

A: Cool, what are you thinking?

B: _____

A: Fair point. What about going swimming then? It's great for fitness and it's refreshing.

B: _____

A: Okay, how about playing tennis? It's a good mix of cardio and skill.

B: _____

A: Exactly! Plus, it's a great way to improve your hand-eye coordination. We could even practice together.

B: _____

A: Awesome! I'll sign us up for the tennis club after class. This is going to be fun!

Вправа 19

Мета: розвиток уміння діалогічного мовлення, обговорення спортивних гуртків.

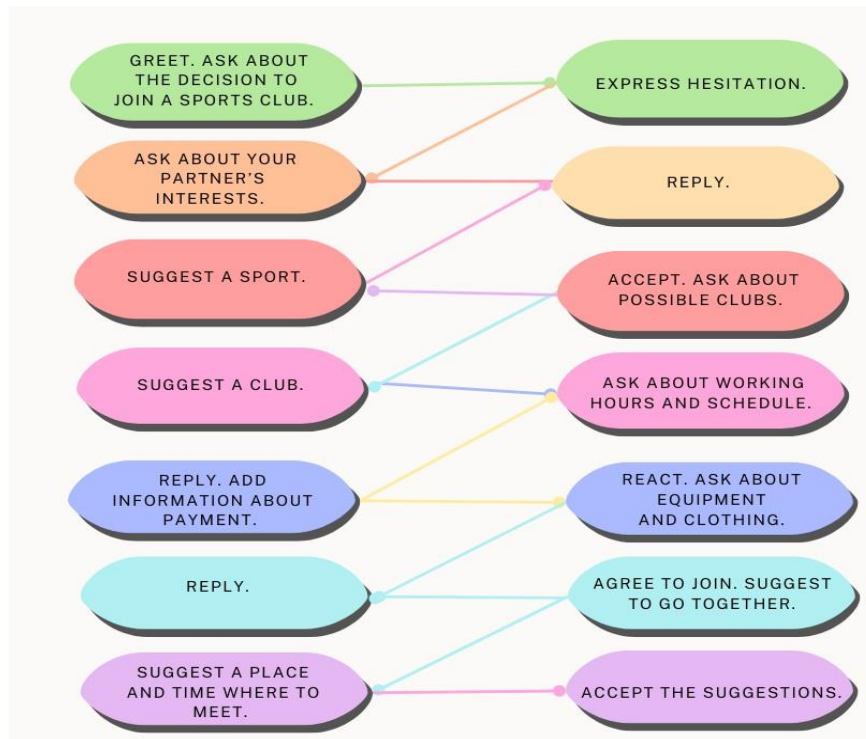
Тип: рецептивно-продуктивна, комунікативна вправа нижчого рівня.

Тип скафолдингу: графічний, функціональна схема.

Інструкція: You are two classmates deciding what sports club to choose.
Make up a dialogue following the prompts given below.

Speaker 1

Speaker 2



Вправа 20

Мета: розвиток уміння діалогічного мовлення, створення діалогу - обговорення.

Тип: рецептивно-продуктивна, комунікативна вправа.

Тип скафолдингу: вербальний із художньо-зображальними опорами.

Інструкція: You are two friends who have received a brochure advertising summer camps. Discuss what summer camp to sign up for. Talk about the activities you can do in each camp, their duration, schedule, payment.



1. Champions camp

Duration: 4 weeks from June 15th to July 10th.

Training: Led by certified outdoor educators for safe and enriching experiences.

Schedule: Daily activities include tennis, basketball, volleyball, football.

Payment: \$200 includes all activities, meals, and accommodations.

Contact: +45092789, championscamp@gmail.com

Join us for an unforgettable summer.

2. Outdoor adventure.

Duration: 2-week sessions available throughout July and August.

Training: Expert wilderness guides teach essential survival skills.

Schedule: Daily adventures such as rock climbing, mountain biking, running, playing badminton.

Payment: \$150 per 2-week session.

Contact: +904320, outdooradventure@gmail.com

Unleash Your Adventurous Spirit!

3. Cardigan bay swimming camp

Duration: Flexible sessions available weekly from June to August.

Training: Certified swim instructors provide personalized coaching for all skill levels.

Schedule: Daily swim lessons: swimming, kayaking, kite surfing, sailing.

Payment: \$200 per weekly session.

Contact: +895420974, bay@gmail.com

Dive into Fun and Improve Your Skills!

Вправа 21

Мета: розвиток уміння діалогічного мовлення, створення діалогу - обговорення.

Тип: рецептивно-продуктивна, комунікативна вправа нижчого рівня.

Тип скаффолдингу: вербальний, "Cue cards".

Інструкція: Read the communicative situations and instructions in your cards. In pairs, take turns to role-play the conversation.

Student A	Student B
You want to go to basketball summer day camp. Talk to the camp leader, Student B, and ask for advice. • Introduce yourself to Student B and say that you'd like to find out more about basketball summer camp. • Ask if you can join the camp. • Say that you're worried that you aren't very good at basketball. • Ask what you should wear. • Ask what you should bring. • Thank Student B and end the conversation.	You work at the sports centre. Student A needs your help. • Respond and ask how you can help. • Say yes and explain that the camp is open to everyone. • Tell him/her that he shouldn't worry and that everyone is welcome. • Give advice on what Student A should wear (tracksuit, trainers). • Say that it's important to bring a bottle of water and a packed lunch every day.

Етап 3 – створення власних діалогів

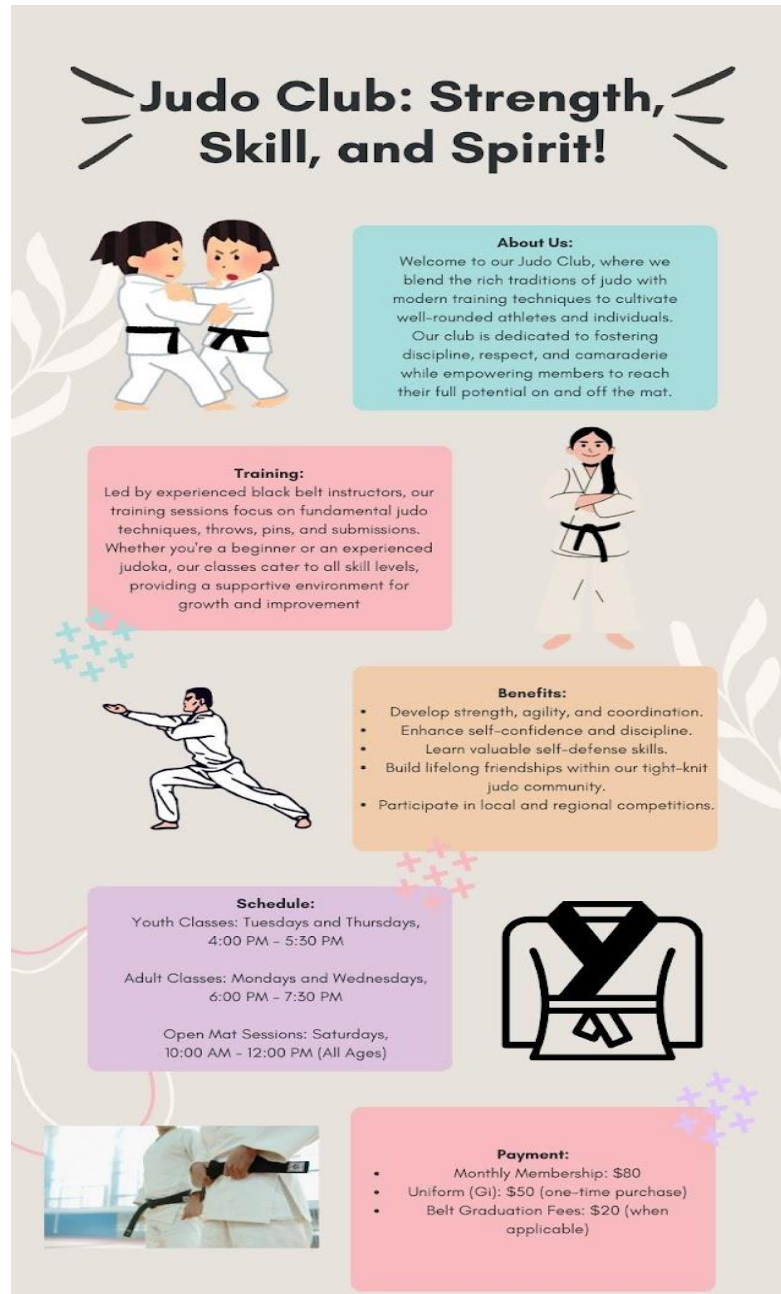
Вправа 22

Мета: розвиток уміння діалогічного мовлення, створення діалогу - обговорення.

Тип: рецептивно-продуктивна комунікативна вправа нижчого рівня.

Тип скаффолдингу: графічний, інфографіка.

Інструкція: Student A is an instructor at a judo club who knows everything about the club. Use the information from the infographic. Student 2 is someone who wants to join the club. Ask student 1 everything you want to know about the club (training, schedule, payment, etc.).



Вправа 23

Мета: розвиток уміння діалогічного мовлення, створення діалогу - обговорення.

Тип: рецептивно-продуктивна комунікативна вправа вищого рівня

Тип скафолдингу: вербальний із елементами художньо-зображального.

Інструкція: You are on an activity holiday abroad. Work with a partner and discuss your preferences. Agree on ONE morning activity, ONE afternoon activity and ONE evening activity to go to together.



Вправа 24

Мета: розвиток уміння діалогічного мовлення, створення діалогу - обговорення.

Тип: рецептивно-продуктивна комунікативна вправа вищого рівня.

Тип скафолдингу: інструктивний.

Інструкція: You are two old friends who haven't seen each other for ages. Now you are avid sportsmen. Discuss your preferences in sports, what you used to do, what you are doing now, what sports clubs you attend, how often you train. Recommend your sports club to your friend.

Вправа 25

Мета: розвиток уміння діалогічного мовлення, створення діалогу - обговорення.

Тип: рецептивно-продуктивна комунікативна вправа вищого рівня.

Тип скафолдингу: інструктивний, комунікативна ситуація.

Інструкція:

Pupil 1: You are a mother / father. Suggest your son / daughter some sports to take up. Provide him/her with the information about some clubs that he/she can join. Give information about their working hours, schedule, location, payment, equipment.

Pupil 2: You are a son / daughter who decides to take up a sport because you feel like a couch potato. But you don't know which one to choose. Ask about your Mother's / Father's opinion and find out the details about the club he / she suggests.

Висновки до розділу 2.1

При розробці комплексу вправ для навчання діалогічного мовлення було застосовано два підходи: «знизу-вгору» та «згори-донизу» в поєднанні з різними видами скафолдингу. Вправи виконуються у ході чотирьох етапів: 1) навчання реплікування, 2) створення діалогічних єдностей, 3) оволодіння міні-діалогами та 4) створення власних діалогів. Вправи комплексу спрямовані на підготовку учнів до говоріння (зняття мовних та смислових труднощів, подолання мовного бар'єру), для активізації мовленнєвих навичок, покращення взаємодії між співрозмовниками та розвиток умінь вести діалоги. Особливістю розробленого комплексу вправ є використання різного типу опор: діаграми, інфографіка, підстановчі таблиці, картки, функціональні схеми, структурно-мовленнєві схеми, «відкриті» діалоги. Вербальні опори використовувались у поєднанні з художньо-зображальними опорами.

2.2. Практична перевірка ефективності розробленого комплексу вправ для формування компетентності в усному мовленні учнів 10 класу

З метою перевірки ефективності розробленого комплексу вправ із застосуванням скафолдингу в навчанні усного мовлення учнів старших класів закладів загальної середньої освіти було проведено експеримент на базі Тульчинського ліцею №3 Вінницької міської ради з 1 квітня по 5 травня 2024 року. В дослідно-експериментальному навчанні брали участь учні 10 класу.

На підготовчому етапі було проаналізовано зміст основного підручника Англійська мова (Оксана Карпюк для 10-го класу закладів загальної середньої

освіти) [4] з метою виявлення вправ, орієнтованих на навчання діалогічного мовлення та частоти їх вживання. Аналіз підручника показав, що у кожному розділі подано 5-6 вправ на розвиток уміння говоріння, проте ці вправи у більшості випадків однотипні (обговорення запропонованих питань або складання діалогів). При цьому продуктивних вправ на складання діалогів досить мало (1 вправа на розділ). До того ж практично відсутні умовно-комунікативні вправи рівня міні-діалогу та діалогічної єдності, які готують учнів до виконання комунікативних, продуктивних вправ.

Проведення пробного навчання для формування компетентності в діалогічному мовленні передбачало реалізацію наступних завдань:

- проведення зрізу знань з метою виявлення компетентності учнів у діалогічному мовленні;
- проведення анкетування з метою виявлення ставлення учнів до говоріння та слухання англійською мовою;
- проведення пробного навчання з використанням розробленого комплексу вправ для формування умінь усного мовлення;
- аналіз отриманих результатів;
- проведення вихідного зрізу рівня умінь усного мовлення з метою виявлення позитивної динаміки учнів в усно мовленнєвій компетентності.

Виконання цих завдань відбувалось у ході відповідних етапів пробного навчання, які відображені у Таблиці 1.

Таблиця 1

Структура пробного навчання

Етапи	Зміст
Підготовчий етап	Розробка навчальних матеріалів: вправ, комунікативних ситуацій. Підбір аудитивних матеріалів. Підготовка тестового завдання для вхідного зрізу рівня усно мовленнєвої компетентності учнів.

	Підготовка анкетування для виявлення ставлення учнів до аудіювання та говоріння іноземною мовою.	
Проведення вхідного зрізу рівня усно мовленнєвої компетентності учнів	Виконання учнями діалогу за запропонованою ситуацією з метою встановлення рівня усно мовленнєвої компетентності.	
Проведення анкетування	Виявлення ставлення учнів до говоріння та аудіювання іноземною мовою.	
Пробне навчання	Виконання вправ із комплексу розроблених вправ з метою формування та розвитку усного мовлення в учнів.	
	Тривалість	Вправи
	6 уроків	19 вправ
Проведення вихідного зрізу рівня усно мовленнєвої компетентності учнів	Виконання учнями діалогу за запропонованою ситуацією з метою встановлення рівня усно мовленнєвої компетентності після проведення пробного навчання.	
Аналіз результатів пробного навчання	Аналіз результатів вихідного зрізу для оцінювання ефективності пробного навчання.	

На початку пробного навчання було проведено вхідний зріз рівня усно мовленнєвої компетентності учнів у формі спонтанного діалогу у межах запропонованої комунікативної ситуації із теми «Майбутня професія», що вивчалася учнями 10 класу. Учні отримали завдання скласти діалог із зазначеної теми обсягом мінімум 6 реплік з боку кожного учня. Для аналізу мовлення учнів були обрані наступні критерії:

Таблиця 2

Критерії оцінювання усного мовлення

Граматика	Лексичний запас	Вимова	Взаємодія	Довжина діалогу	Загалом	Фінальний бал
106	106	106	106	106	506	50 : 5 = 106

Нижче наведено результати, які були отримані внаслідок проведення вхідного зрізу:

Таблиця 3

Учні	Граматика	Лексичний запас	Вимова	Взаємодія	Довжина діалогу	Загалом	Фінальний бал
Учень 1	6	7	9	8	10	40	8
Учень 2	6	8	8	6	10	38	7,6
Учень 3	7	9	9	9	10	44	8,8
Учень 4	4	5	4	6	9	28	5,6
Учень 5	2	2	4	5	6	19	3,8
Учень 6	4	7	5	5	6	27	5,4
Учень 7	1	1	3	4	5	14	2,8
Учень 8	0	0	0	0	0	0	0
Учень 9	0	0	0	0	0	0	0
Учень 10	7	7	8	8	10	40	8
Учень 11	3	4	2	3	5	17	3,4
Учень 12	5	5	8	5	8	31	6,2

Виведення фінального балу кожного студента здійснювалося шляхом обчислення середнього балу. У результаті проведення вхідного зрізу було виявлено, що лише 4 учні (33%) можуть розмовляти іноземною мовою та взаємодіяти один з одним на доволі хорошому рівні. При проведенні вхідного зрізу стало зрозуміло, що учням важко побудувати речення граматично правильно та у них виникають лексичні та фонетичні труднощі. Два учні (16%) не впоралися із завданням взагалі. При спілкуванні з класом було виявлено, що краще впоралися із завданням ті учні, що вивчають англійську мову додатково поза межами школи.

Нижче наведено загальний та середній бал класу відповідно до результатів вхідного зрізу:

Таблиця 4

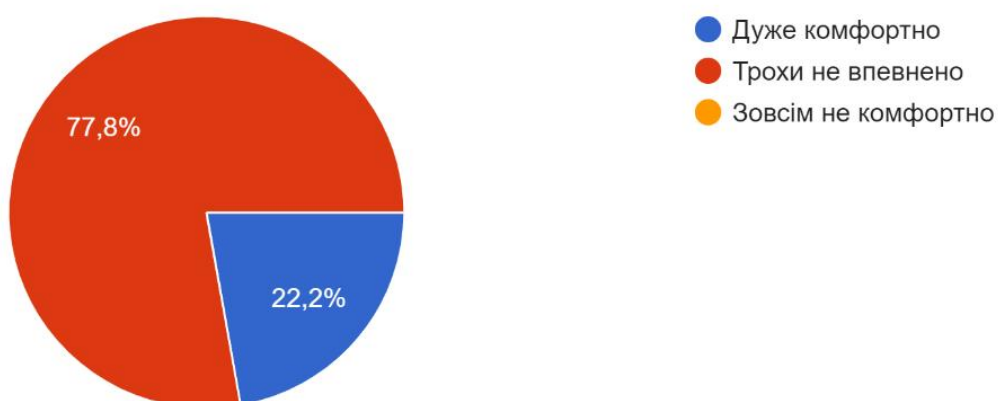
Результати вхідного зрізу

Загальний бал класу	59,6
Середній бал класу	4,9

Середній бал класу показав, що рівень сформованості компетентності в усному мовленні досить низький і потребує вдосконалення.

У ході анкетування з метою визначення ставлення учнів до говоріння та слухання іноземною мовою було виявлено, що майже всі учні мають бажання навчитися розмовляти англійською мовою, проте більша частина класу почувається невпевнено під час спілкування нею, лише 22,2 % учнів почувається комфортно.

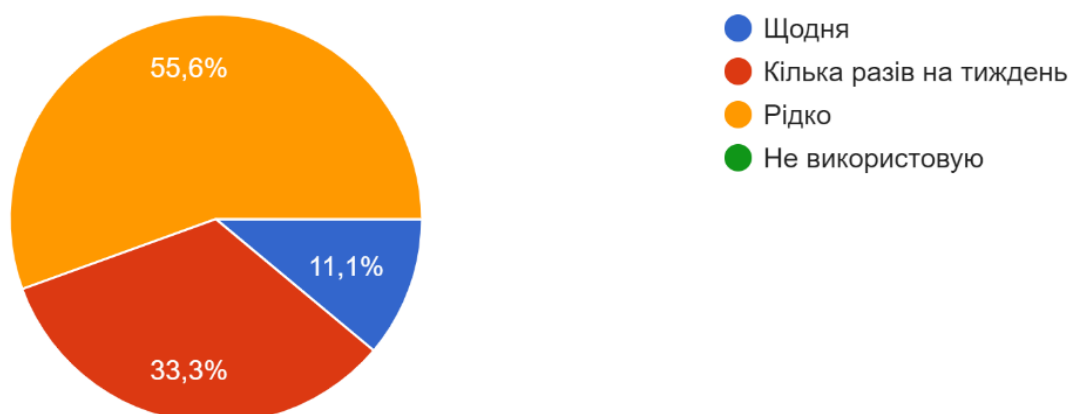
Діаграма 1



Серед причин, що постають перед учнями при говорінні англійською мовою найбільш поширеними є недостатній словниковий запас та тривожність / страх зробити помилку.

Більшість учнів у класі визнають, що мають середній та початковий рівні володіння англійською мовою і лише декілька учнів зазначають, що мають високий рівень володіння іноземною мовою. Проте на питання, чи важлива англійська мова у сучасному світі, всі учні відповіли одноголосно – так. З анкетування стало зрозуміло, чому учні мають труднощі з говорінням.

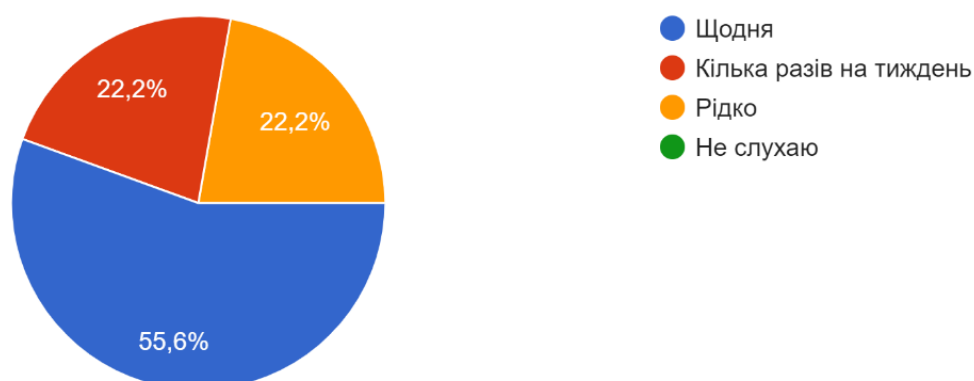
Діаграма 2



Відповідно до діаграми, на питання: «Як часто ви використовуєте іноземну мову у повсякденному житті?» ми бачимо, що більшість учнів (55.6%) використовують англійську мову на практиці рідко.

Ситуація із слуханням іноземною мовою схожа. Більшість учнів не мають достатньо практики для формування слухових навичок, тому у них виникають проблеми із сприйманням та розумінням аудіо-матеріалів. Переважна частина класу слухає аудіо-матеріали рідко, а певна кількість учнів (33,3%) взагалі не слухає жодних записів англійською мовою.

Діаграма 3



Водночас, англомовні пісні користуються популярністю серед учнів. Відповідно до результатів анкетування, більша частина учнів (55.6%) слухає

пісні англійською мовою щодня, 22.2% - кілька разів на тиждень та 22.2% - рідко. Аналізуючи діаграму, ми бачимо що всі учні класу слухають англійські пісні, що свідчить на користь використання завдань, пов'язаних із піснями, як одного з мотиваційних чинників. Серед найпоширеніших труднощів, які виникають при прослуховуванні аудіо-матеріалів, учні зазначили: нерозуміння тексту через велику кількість невідомих слів та швидкість відтворення.

Метою пробного навчання було практичне застосування розробленого комплексу вправ з використанням скафолдингу для навчання усного мовлення. Пробне навчання здійснювалось у ході чотирьох етапів: 1) етапу навчання реплікування, 2) створення діалогічних єдностей, 3) міні-діалогів, 4) діалогів. На початковому етапі учні ознайомились з діалогом – зразком, проаналізували його зміст на мовленнєве наповнення. Навчалися реплікуванню за допомогою різних видів вправ на автоматизацію зразка мовлення (ЗМ). Учні спочатку намагалися зрозуміти аудіо-діалог на слух, а потім працювали з транскрипцією цього ж діалогу. В подальшому всі репліки з діалогу автоматизувались у процесі навчання реплікування. На першому етапі учні навчалися створення діалогічних єдностей. Вони взаємодіяли в парах, виконуючи різні умовно-комунікативні завдання, запропоновані вчителем. Ці вправи були розроблені з використанням таких видів опор: «cue cards», підстановчих таблиць, графічних схем (T-chart), художньо-зображальних опор, карток. На другому етапі учні навчалися складати міні-діалоги, використовуючи згадані види опор для здійснення комунікації, проте використання скафолдингу поступово зменшувалася по мірі того, як рівень самостійності у дітей підвищувався. Вони ставали впевненіші та більш незалежні від допомоги вчителя при виконанні завдань. На даному етапі учні виконували завдання, що передбачали використання діаграми, структурно-мовленнєвої схеми та «відкритого діалогу» (open dialogue). Також, на третьому етапі учні не лише складали свої власні діалоги, але і слухали своїх однокласників та аналізували їхні діалоги. Кожен учень був відповідальним за

аналіз діалогу однокласників за одним із критеріїв, зазначених у Таблиці 2. На фінальному етапі учні створювали свої власні діалоги відповідно до поставленого завдання без використання жодних опор.

Наприкінці пробного навчання був проведений вихідний зріз з метою визначення рівня сформованості в учнів усно-мовленнєвої компетентності та, відповідно, ефективності розробленого комплексу вправ. Структура вихідного зрізу була ідентична структурі вхідного зрізу. Завданням учнів було створити свій власний діалог у відповідності до запропонованої вчителем комунікативної ситуації (Вправа 25 стор. 50). Критерії оцінювання мовленнєвої взаємодії учнів у межах розмовної ситуації були ідентичні до критеріїв, що використовувалися при проведенні вхідного зрізу. Нижче наведено результати, які були отримані внаслідок проведення вихідного зрізу:

Таблиця 5

Учні	Граматика	Лексичний запас	Вимова	Взаємодія	Довжина діалогу	Загалом	Фінальний бал
Учень 1	9	9	10	10	10	48	9,6
Учень 2	8	8	8	9	10	43	8,6
Учень 3	8	9	9	10	10	46	9,2
Учень 4	4	7	5	9	10	35	7
Учень 5	4	5	6	5	8	28	5,6
Учень 6	4	7	5	5	8	29	5,8
Учень 7	5	4	6	4	6	25	5
Учень 8	1	2	1	2	4	10	2
Учень 9	1	2	1	4	4	12	2,4
Учень 10	7	7	8	10	10	42	8,4
Учень 11	7	6	5	3	6	27	5,4
Учень 12	6	7	8	8	10	39	7,8

Після підрахунку середнього фінального балу були отримані наступні результати:

Таблиця 6

Результати вихідного зрізу

Загальний бал класу	76,8
Середній бал класу	6,4

Результати вихідного зрізу вказують на те, що уміння діалогічного мовлення покращилися, проте є ще певні труднощі із вживанням граматичних конструкцій та лексичних одиниць. Учні плутаються у часах та артиклях, не можуть підібрати правильне слово, щоб пояснити свою думку та неправильно

вимовляють слова. Результати засвідчують, що є учні (16%), які досягли високих результатів та можуть розмовляти іноземною мовою, взаємодіяти із партнерами. Ці учні доцільно використовують мовленнєві стратегії: перепитують, реагують на репліку партнера. Вони використовують складні речення, вимовляють слова правильно, застосовують фразові слова та використовують різні часові форми. Двоє учнів, які не презентували діалог перед початком пробного навчання, показали задовільний результат. Учні з низьким результатом (41,6%) використовували прості короткі речення, робили помилки при конструюванні речень та питань, використовували неправильні часові форми, не взаємодіяли із співрозмовником. Їхні діалоги були однотипними – у формі «питання - відповідь» та містили у середньому по 3-4 репліки на кожного співрозмовника.

У результаті порівняння та аналізу вхідного та вихідного зрізів було виявлено поліпшення результатів учнів. Середній бал класу перед проведенням пробного навчання складав - 4,9 бали, після проведення – 6,4.

Діаграма 4



Отримані дані – якісний та кількісний приріст усного мовлення учнів дозволяє вважати розроблену методику навчання діалогічного мовлення з використанням скафолдингу ефективною.

Висновки до розділу II

В основі розробленого нами комплексу вправ поєднуються два підходи для навчання діалогічного мовлення, а саме: «згори-донизу» та «знизу-вгору». Підхід «згори-донизу» було реалізовано у результаті презентації діалогов-зразка. Відповідно до підходу «знизу-вгору», навчання усного мовлення відбувалось у ході чотирьох етапів:

- 1) навчання реплікування із різними видами опор;
- 2) навчання діалогічним єдностей із використанням різних видів опор;
- 3) навчання створення міні-діалогів із різними видами опор, що поступово зникають;
- 4) навчання складання власних діалогів з мінімальним використанням опор та без опор.

Паралельно з навчанням говоріння розвивалось уміння аудіювання як один з видів усного мовлення. З одного боку, аудіювання діалогів та їх аналіз забезпечило ознайомлення із мовленнєвими зразками. З іншого – аудіювання виступало в ролі цілі навчання, оскільки мовленнєва взаємодія неможлива без розуміння на слух мовлення співрозмовника.

Практична перевірка розробленого комплексу вправ проводилася під час пробного навчання, яке здійснювалося в чотири етапи: проведення вхідного зрізу рівня сформованості компетентності учнів в усному мовленні, проведення пробного навчання, підсумковий зріз рівня усномовленної компетентності; обробка та аналіз отриманих результатів. Аналіз отриманих результатів показав приріст середнього балу у більшості учнів, що вказує на ефективність розробленої методики навчання діалогічного мовлення з використанням скафолдингу.

ВИСНОВКИ

У результаті проведеного наукового дослідження було теоретично обґрунтовано, практично розроблено та експериментально перевірено методику навчання усного мовлення учнів 10 класу із застосуванням скафолдингу.

Під усним мовленням ми розуміємо не лише вміння правильно та чітко виражати свої власні думки, але і взаємодію із співрозмовником, здатність зрозуміти свого партнера.

Техніка скафолдингу значно допомагає учням впоратися із труднощами в діалогічному мовленні. Вона передбачає виконання вправ з різними видами опор (діаграми, інфографіка, підстановчі таблиці, картки, функціональні схеми, структурно-мовленнєві схеми, «відкриті» діалоги). Вербальні опори використовувались у поєднанні із художньо-зображальними опорами, що сприяє розвитку автономності учнів при виконанні завдань. Підтримка поступового зникає по мірі того, як учні стають більш самостійними. Необхідною умовою для навчання говоріння було використання комунікативних ситуацій, що спонукали до мовлення. Саме тому розроблений комплекс вправ включав різнотипні ситуації, де учні могли взаємодіяти один з одним.

При навчанні діалогічного мовлення у полі зору фокус був не лише на розвиток уміння говоріння, але і розвиток уміння аудіювання, оскільки в діалозі важливо вміти вислухати іншу людину та зрозуміти, що вона має на увазі для підтримки розмови. Тому у даній роботі аудіювання було використано як засіб для розвитку уміння діалогічного мовлення.

Аналіз діючого підручника з англійської мови виявив недостатню кількість вправ для формування компетентності в усному мовленні. Кількість та якість вправ, поданих у підручнику, не можуть забезпечити належний рівень діалогічного мовлення.

При розробці комплексу вправ для навчання діалогічного мовлення було поєднано два підходи: «знизу-вгору» та «згори-донизу» з використанням різних видів скафолдингу.

Навчання діалогічного мовлення відбувалось у ході наступних етапів: 1) ознайомлення з діалогом-зразком; 2) навчання реплікування; 3) створення діалогічних єдностей; 4) міні-діалогів; 5) складання власних діалогів.

Водночас з навчанням говоріння розвивалось уміння аудіювання як одного з видів усного мовлення. Аудіювання діалогів та їх аналіз забезпечили ознайомлення із мовленнєвими зразками. Одночасно аудіювання виступало в ролі цілі навчання, оскільки мовленнєва взаємодія неможлива без розуміння на слух мовлення співрозмовника.

Перевірка ефективності розробленої методики навчання діалогічного мовлення із застосуванням скафолдингу здійснювалася у ході пробного навчання, яке відбувалося в чотири етапи: вхідний зріз, пробне навчання, підсумковий зріз навичок спілкування, аналіз результатів пробного навчання. Отримані результати вказують на покращення навичок діалогічного мовлення на 1,5 %. Таким чином, результати експериментального навчання свідчать про ефективність розробленої методики. Отримані результати свідчать про доцільність подальшого теоретичного та практичного дослідження у напрямку використання скафолдингу для формування та покращення навичок говоріння.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бігич О., Бориско Н., Борецька Г. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник. Київ: Ленвіт, 2013. 590 с.
2. Герцовська Н., Фозекош К. Скаффолдинг як комунікативна стратегія взаємодії в ході самостійної роботи студентів у процесі вивчення англійської мови.
URL: <https://acamh.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1469-7610.1976.tb00381.x>
3. Заболотна М. Система вправ для навчання аудіювання нових публіцистичних текстів старшокласників в умовах профільного навчання. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/9847/1/15.pdf>.
4. Карпюк О. Англійська мова (10-й рік навчання, рівень стандарту). Тернопіль: "Вид-во Астон", 2018. 256 с. URL: <https://pidruchnyk.com.ua/425-anglyska-mova-karpyuk-10-klas.html>
5. Макаруч М. Розвиток комунікативних умінь та навичок учнів у процесі вивчення англійської мови, 2019. URL: <https://naurok.com.ua/rozvitok-komunikativnih-umin-i-navichok-uchniv-u-procesi-vivchennya-angliysko-movi-101910.html>.
6. Максименко А. Методика навчання іноземних мов та культур, 2013. С. 302 – 346. URL: <https://kmaecm.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/bigych-o.-b.-borysko-n.-f.-boreczka-g.-e.-ta-in.-2013-metodyka-navchannya-inozemnyh-mov-i-kultur-teoriya-i-praktyka>.
7. Маркова О., Шматок Т. Використання технології скаффолдингу як важливого елементу ефективного вивчення іноземної мови студентами закладів вищої освіти. 2022.
URL: <https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/c7c0c944-4b01-4934-aef6-0b884d9bc40a/content>.
8. Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних

мов 10-11 класи. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2018-2019/inozemni-movi-10-11-19.09.2017.pdf>

9. Сидір К. О. Формування в учнів комунікативної компетентності на уроках іноземної мови, 2018. URL: <https://naurok.com.ua/dopovid-formuvannya-v-uchniv-komunikativno-kompetentnosti-na-urokah-inozemno-movi-50622.html>.
10. Синельник М. Формування комунікативних компетенцій шляхом удосконалення практичних навичок на початковому та середньому етапах вивчення англійської мови, 2013. URL: <https://lebzosh4.com.ua/metod/1171-formuvannya-komunikativnyh-kompetencii-na-urokah-angliiskoi-movy.html>.
11. Устименко О. М. Навчання іншомовного монологічного мовлення в аспекті компетентнісного підходу / О. М. Устименко // Іноземні мови, 2013. № 1. С. 3-9. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/im_2013_1_2.
12. Фідкевич О., Снегірьова В. Скафолдинг у системі методів багатомовної освіти. *Ukrainian Educational Journal*. 2023. № 2. С. 107–114. URL: <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2023-2-107-114>
13. Хабачкова В. Навчання діалогічного мовлення на уроках англійської мови за комунікативною методикою / Вікторія Хабачкова, 2018. URL: <http://victoriya-khabachkova.kupyansk.info/info/page/8810>.
14. Христич Н. Формування англомовної компетентності в діалогічному мовленні учнів старшої профільної школи на основі лінгвокультурологічних стратегій. URL: https://www.researchgate.net/publication/375119781_Statta_kat_B.
15. Active Learning Instructional Strategy: Discussion Board Prompts. URL: <https://lth.engineering.asu.edu/2021/09/discussion-board-prompts/>.
16. Alber R. 6 Scaffolding Strategies to Use With Your Students. *Edutopia*. URL: <https://www.edutopia.org/blog/scaffolding-lessons-six-strategies-rebecca-alber>

17. Arfaei Zarandi S. Z., Rahbar B. Enhancing Speaking Ability through Intervening Scaffolding Strategies. *Theory and Practice in Language Studies*. 2016. Vol. 6, no. 11. P. 2191. URL: <https://doi.org/10.17507/tpls.0611.17>
18. Athuraliya A. The Ultimate List of Graphic Organizers for Teachers and Students. 2022. URL: <https://creately.com/blog/diagrams/types-of-graphic-organizers/>
19. Basco L. Improving ESL Students' Speaking Ability through Instructional Scaffolding / L. Basco, T. Nickle, O. Kim // International College The University of Suwon. 2019. URL: http://ijllnet.com/journals/Vol_6_No_3_September_2019/2.pdf.
20. Beyond Pandemic: An Innovation of Teachers' Scaffolding Talks in Teaching English / L. A. Farida et al. 2022. URL: https://www.researchgate.net/publication/364352988_Beyond_Pandemic_An_Innovation_of_Teachers'_Scaffolding_Talks_in_Teaching_English
21. Bryson E. Using Graphic Organizers for Language Skills Development. 2022. URL: <https://ellii.com/blog/graphic-organizers-for-language-skills-development>.
22. Carlson J. How to Scaffold Grade-Level Instruction for ELLs. URL: <https://kid-inspired.com/scaffolding-strategies-for-ells/>.
23. Caspi A., Gorsky P. Instructional dialogue: distance education students' dialogic behaviour. *Studies in Higher Education*. 2006. Vol. 31, no. 6. P. 735–752. URL: <https://doi.org/10.1080/03075070601007963>
24. Dade M., Vega O. Factors to Consider When Teaching Listening Comprehension in the EFL/ESL Classroom. URL: <https://mextesol.net/journal/public/files/54b8f8ecbe07afd26448e5801edcc205.pdf>.
25. Denton, D. Characteristics of Scaffolding and Activities for Using it in Classrooms, 2014. URL: <http://www.davidwdenton.org/characteristics-of-scaffolding-and-activities-for-using-it-in-classrooms/>

26. Diachuk N. Peculiarities of developing student's English listening skills at High School. *The Scientific Issues of Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University. Series: pedagogy*. 2017. No. 4. P. 27–33. URL: <https://doi.org/10.25128/2415-3605.17.4.4>
27. Dickerson B., Wayne B., Ed. Issues and Development in English and Applied Linguistics (IDEAL). URL: <https://citeseerx.ist.psu.edu/document?repid=rep1&type=pdf&doi=cc82059a8bf3684a5e3b8bd1ec055dcd54aea8b4#page=71>.
28. Diniyati Kesuma S., Rozimela Y. The Implementation of Scaffolding Strategies at Speaking English Course in Kampung Inggris Pare East Java, 2022. URL: https://www.researchgate.net/publication/350715519_The_Implementation_of_Scaffolding_Strategies_at_Speaking_English_Course_in_Kampung_Ingggris_Pare_East_Java.
29. ERIC - ED456447 - Scaffolding: Teaching and Learning in Language and Literacy Education., 2001-Jul. *ERIC / Education Resources Information Center*. URL: <https://eric.ed.gov/?id=ED456447>
30. Erikson Saragih. English Teachers' Strategies In Teaching Conversation Materials At High School Level In Medan. *Academia.edu - Share research*. URL: https://www.academia.edu/47603234/English_Teachers_Strategies_In_Teaching_Conversation_Materials_At_High_School_Level_In_Medan.
31. Fatonah, E. Scaffolding used by the teacher in teaching English at Junior High School 2 Bobotsari / 2019. URL: <http://lib.unnes.ac.id/33346/1/2201415037.pdf>
32. Gilakjani A. P., Sabouri N. B. The Significance of Listening Comprehension in English Language Teaching. *Theory and Practice in Language Studies*. 2016. Vol. 6, no. 8. P. 1670. URL: <https://doi.org/10.17507/tp1s.0608.22>
33. Ginaya G., Aryana I. N. R., Somawati N. P. Improving Students' Speaking Ability through Scaffolding Technique. *Soshum: Jurnal Sosial dan Humaniora*. 2018. Vol. 8, no. 1. P. 72. URL: <https://doi.org/10.31940/soshum.v8i1.776>

34. Halim N., Susilawati S., Dwigustini R. How to Scaffold Young Learners' English Speaking Class.
URL: https://www.researchgate.net/publication/361266241_How_to_Scaffold_Young_Learners'_English_Speaking_Class.
35. Hamidi E. The logical problem of scaffolding in second language acquisition, 2018. URL: <https://sfl.education.springeropen.com/articles/10.1186/s40862-018-0059-x>.
36. Joshi R. Scaffolding in education: Promotes cognitive learning, 2018. URL: <https://thehimalayantimes.com/opinion/scaffolding-in-education-promotes-cognitive-learning>.
37. Instructional Scaffolding to Improve Learning. URL: <https://www.niu.edu/citl/resources/guides/instructional-guide/instructional-scaffolding-to-improve-learning.shtml>.
38. Kesuma Sari D., Rozimela Y. The Implementation of Scaffolding Strategies at Speaking English Course in Kampung Inggris Pare East Java | Atlantis Press. *Atlantis Press | Atlantis Press Open Access Publisher Scientific Technical Medical Proceedings Journals Books*. URL: <https://www.atlantispress.com/proceedings/icla-20/125954685>
39. Kinasih A., Novita D. Analysis of students' speaking skill using scaffolding strategy | Academia Open. *Academia Open*. URL: <https://acopen.umsida.ac.id/index.php/acopen/article/view/2238>.
40. Kravchenko A. Types of drilling. URL: <https://grade-university.com/blog/types-of-drilling>.
41. Kutlu Ö., Aslanoğlu A. E. Factors affecting the listening skill. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*. 2009. Vol. 1, no. 1. P. 2013–2022. URL: <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2009.01.354>
42. Limbung M. Using Cue Cards Media in improving students' speaking ability // 2017. URL: <https://digilibadmin.unismuh.ac.id/>.

43. Mahan K. R. The comprehending teacher: scaffolding in content and language integrated learning (CLIL). *The Language Learning Journal*. 2020. P. 1–15. URL: <https://doi.org/10.1080/09571736.2019.1705879>
44. Matsepura L., Haponenko L. Peculiarities of teaching students dialogue speech during distance learning. «Молодий вчений». 2021. URL: <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/4072>.
45. McLeod, S. A. What Is the Zone of Proximal Development? 2019. URL: <https://www.simplypsychology.org/Zone-of-Proximal-Development.html>
46. Milova O. Teaching Conversation in English language classroom: Conversational Techniques. *Освітологічний дискурс*, 2015. URL: <https://od.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/view/247>
47. Mulvahill E. 18 Effective Ways Professors To Scaffold Learning in the Classroom. 2022. URL: <https://www.weareteachers.com/ways-to-scaffold-learning/>.
48. Munawar, M. Using scaffolding technique to improve students' speaking skill at eleventh grade of SMA Negeri 1 Labuapi in academic year 2019/2020. URL: <http://etheses.uinmataram.ac.id/962/>
49. Normuminova N. The “Top-Down” and “Bottom-up” approaches in English Language teaching. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/the-top-down-and-bottom-up-approaches-in-english-language-teaching>.
50. Pauliková K. Teaching Speaking through dialogues, discussions and role-plays. URL: https://www.researchgate.net/publication/331825661_DEVELOPING_SPEAKING_SKILLS_IN_ESL_OR_EFL_SETTINGS.
51. Pitura J., Chang H. Tools for Scaffolding the Development of L2 Speaking in English-medium Higher Education: Lessons from Poland and Australia. *Theory and Practice of Second Language Acquisition*. 2023. P. 1–35. URL: <https://doi.org/10.31261/tapsla.12816>

52. Razi, F., Muslem, A., & Fitrissia, D. Teachers' strategies in teaching speaking skill to junior high school students. *English Education Journal*, 2021. 12(3), 399–415. URL: <https://doi.org/10.24815/eej.v12i3.19136>
53. Reza Z. S., Bahri S., Erdiana N. Factors Affecting Listening Comprehension. URL: https://www.academia.edu/87705397/Factors_Affecting_Listening_Comprehension.
54. Ridell D. *Teach English as a Foreign Language: Teach Yourself*. Teach Yourself / D. Ridell. 2010. 352p.
55. Rivera A. *Scaffolding Support for Second Language Learners*. 2010. URL: https://fisherpub.sjf.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1109&context=education_ETD_masters.
56. Ruan D. Preface. *International Journal of Computational Intelligence Systems*. 2008. Vol. 1, no. 1. URL: [https://doi.org/10.2991/\(none\)](https://doi.org/10.2991/(none))
57. Siegel J. Teaching Bottom-Up and Top-Down Strategies Framing the Issue. *Academia.edu* - Share research. URL: https://www.academia.edu/36564964/Teaching_Bottom_Up_and_Top_Down_Strategies_Framing_the_Issue (date of access: 03.03.2024).
58. Scaffolding Strategies for ELL Students. *Continental Educational Publisher*. URL: <https://www.continentalpress.com/blog/scaffolding-strategies-for-ell-students/>
59. Scaffolding strategy for encouraging Speaking skills among tenth graders | Ciencia Digital. *Editorial Ciencia Digital*. URL: <https://cienciadigital.org/revistacienciadigital2/index.php/CienciaDigital/article/view/2584>
60. The Use of Scaffolding Techniques in Language Learning: Extending the Level of Understanding. *International Journal of Social Sciences and Educational Studies*. 2020. Vol. 7, no. 3. URL: <https://doi.org/10.23918/ijsses.v7i3p148>
61. Think Alouds. URL: <https://www.adlit.org/in-the-classroom/strategies/think-alouds>.

62. Vasquez V. Scaffolding Techniques for English Language Learners: Part 1. *Collaborative Classroom*. URL: <https://www.collaborativeclassroom.org/blog/scaffolding-techniques-english-language-learners-part-1/>
63. Walton T., Evans M. The role of human influence factors on overall listening experience - Quality and User Experience. *SpringerLink*. URL: <https://doi.org/10.1007/s41233-017-0015-4>.
64. Wheeler S. Learning Theories: Jerome Bruner On The Scaffolding Of Learning. URL: <https://www.teachthought.com/learning/jerome-bruner/>.
65. Wilhelm J. D. National Writing Project. Navigating Meaning: Using Think-Alouds to Help Readers Monitor Comprehension. Retrieved 2008, March 5 URL: <http://www.nwp.org/cs/public/print/resource/495>
66. Wood D., Bruner S., Ross G. The Role of Tutoring in problem Solving. URL: <https://acamh.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1469-7610.1976.tb00381.x>
67. Zarei A. A., Rezadoust, H. The effects of scaffolded and unscaffolded feedback on speaking anxiety and self-efficacy. *Journal of Modern Research in English Language Studies*, 7(4), 2020. P.111–132. URL: <https://doi.org/10.30479/jmrels>.